Asesiad Athro

Cyfnodau Allweddol 2 a 3

Cymraeg : proffil dysgwr

Lefel 5

Rhagarweiniad

Bwriad y proffil hwn yw cynorthwyo athrawon o ran y mathau o dystiolaeth y gallan nhw eu cymryd i gyfarfod clwstwr er mwyn cefnogi'r canfyddiadau cyd-fynd orau a wnaethpwyd. Mae'r proffil hefyd yn dangos bod y dystiolaeth i'w chanfod yn bennaf yn llyfr y disgybl, ac felly eisoes ar gael i'r athrawon.

Mae'r proffil hefyd yn cynnwys sylwebaeth fanwl sy'n cynnig eglurhad clir o ran pam y cafodd y lefel cyd-fynd orau ei phennu. Does dim awgrym na disgwyliad bod angen cynhyrchu proffil ar gyfer pob disgybl yn y cohort nac ychwaith yr angen i athrawon ysgrifennu sylwebaeth mor gynhwysfawr.

Dydd Mawrth y 9fed o Fedi 2014

Gwrthryfel Glyndŵr

Amcan a sgil: Ymateb i ddarn ffeithiol.

Pam ydyn ni'n dathlu Dydd Owain Glyndŵr ar Fedi'r 16eg?

Pam ddigwyddodd gwrthryfel Owain Glyndŵr?

Pryd ddechreuodd gwrthryfel Owain Glyndŵr a phryd ddaeth e i ben?

Sut ddaeth y gwrthryfel i ben?

Beth oedd cynlluniau Owain a'i brif weinidog, Gruffudd Young, ar gyfer Cymru?

Beth mae'r beirdd yn credu ddigwyddodd i Owain?

Beth yw ystyr y frawddeg 'Ond erbyn 1406 roedd fflam y gwrthryfel yn oeri'?

Pam fod Owain Glyndŵr yn cael ei gofio fel ffigwr pwysig yn hanes Cymru hyd heddiw?

1. Rydym ni yn dathlu dydd Owain Glyndŵr ar ~~yr 16~~ Fed yr 16eg oherwydd dyna'r diwrnod y dewiswyd Owain Gly yr arweinydd ar y gwrthryfel a'i goronin Dywysog Cymru.

2. Roedd y gwrthryfel wedi digwydd oherwydd yn 1400 roedd Owain Glyndŵr yn 40 oed yn briod ac yn berchen o ddwy stad gyfoethog yng Nglyndyfrdwy a Sycharth, Powys. Roedd astudio'r gyfraith ac yn filwr dewr. Pam benderfynodd e ar y Cymry mewn gwrthryfel ffyrnig – a cholli popeth.

Oes rheswm arall?

3. Dechreuodd y rhyfel yn 1400 ac ddaeth e i ben 14

7/9

4. Roedd yr gwrthryfel wedi dod i ben oherwydd llwyddo brenin Lloegr, Harri IV, i gipio'r cestyll ar tir yn ôl.

5. Z Cynlluniau Owain a Gruffudd Young ar gyfer Cymru mae nhw. Sôn am wneud Tyddewi yn brif eglwys Cymru ac am sefydlu dwy brif ysgol yn y wla un yn ne Cymru ar llall yn y gogledd.

6. Maer beirdd yn credu bod Owain ddim wedi marw o gwbl. Roedden nhw'n dwend roedd en cysgu mewn ogof n bydd en deffro un dydd ac arwain Cymru ...

gwrthryfel arall.

7. Ystyr y frawddeg 'roedd y fflam y gwrthryfel yn oer yw mae'n rhyfel yn dechrau dod i ben

8 Mae Owain Glyndŵr yn cael ei gofio oherwydd mae'n arwr Cymru

Gwrthryfel Owain Glyndŵr

Ar Fedi 16 bob blwyddyn, mae Cymru'n dathlu Dydd Owain Glyndŵr. Dyma'r dyddiad y digwyddodd gwrthryfel pwysig yng Nghymru ym 1400. Dyma'r diwrnod y dewiswyd Owain Glyndŵr yn arweinydd ar y gwrthryfel a'i goroni'n Dywysog Cymru. Tref Rhuthun oedd targed cyntaf y gwrthryfel gan fod gelyn Glyndŵr, Reginald de Grey, yn arglwydd yno. Llosgwyd y dref i'r llawr.

Yna bu tawelwch tan Ebrill 1, 1401, pan lwyddodd dau gefnder Owain, Rhys a Gwilym Tudur o Fôn, i gipio Castell Conwy oddi wrth y Saeson. Roedd fflam y gwrthryfel wedi tanio eto! O 1401 tan 1406 bu'r ddwy ochr yn llosgi a dinistrio'n ffyrnig ar hyd a lled Cymru. Ar un adeg roedd 30,000 o filwyr ym myddin Owain ac ef oedd yn rheoli pob rhan o Gymru heblaw am dde Penfro a Gŵyr. Anfonodd brenin Ffrainc filwyr i'w helpu ac mewn senedd ym Machynlleth, Powys, ym 1404, cafodd Owain ei goroni'n Dywysog Cymru o flaen cenhadon o'r Alban, Sbaen a Ffrainc.

Ond erbyn 1406 roedd fflam y gwrthryfel yn oeri. Llwyddodd brenin Lloegr, Harri IV, i gipio'r cestyll a'r tir yn ôl. Chafodd Owain Glyndŵr mo'i ddal, ei garcharu na'i fradychu – ond rywbryd tua 1410, diflannodd. Roedd gwrthryfel cenedlaethol mawr olaf y Cymry wedi dod i ben.

Pam? Pam? Pam?

Ym 1400 roedd Owain Glyndŵr yn 40 oed, yn briod ac yn berchen ar ddwy stad gyfoethog yng Nglyndyfrdwy a Sycharth, Powys. Roedd wedi astudio'r gyfraith ac yn filwr dewr. Pam benderfynodd e arwain y Cymry mewn gwrthryfel ffyrnig – a cholli popeth?

- Ers marw'r tywysog Llywelyn ein Llyw Olaf ym 1282 roedd y Cymry wedi bod yn chwilio am arweinydd ac arwr newydd i godi yn erbyn brenin Lloegr. Owain Glyndŵr oedd yr arweinydd delfrydol.
- Roedd llawer o'r Cymry yn credu eu bod nhw'n cael amser caled a chreulon o dan y Saeson, yn enwedig yn y bwrdeisdrefi ac yn yr eglwys.
- Roedd y Pla Du ym 1349 wedi lladd dros hanner y Cymry ac roedd pobl yn ofnus ac yn ansicr. Roedd y wlad yn barod i godi mewn gwrthryfel.
- Ac roedd Owain ei hun wedi cael llond bol ar ei gymydog o Sais – Reginald de Grey, Arglwydd Rhuthun, a oedd yn dwyn ei dir.

Sêl Owain Glyndŵr

Yn ôl rhai, dewin oedd Glyndŵr! Roedd tywydd ofnadwy Cymru yn ymladd ar ochr Owain yn erbyn brenin Lloegr, medden nhw. Ac roedd ganddo'i ddewin personol ei hun, Crach Ffinnant, i'w helpu.

Roedd gan Owain a'i brif weinidog, Gruffudd Young, gynlluniau gwych ar gyfer Cymru. Mewn llythyr ym 1406 o Bennal, Powys, at y Pab yn Avignon, mae'n sôn am wneud Tyddewi yn brif eglwys Cymru ac am sefydlu dwy brifysgol yn y wlad – un yn ne Cymru a'r llall yn y gogledd.

Senedd-dŷ Owain Glyndŵr ym Machynlleth

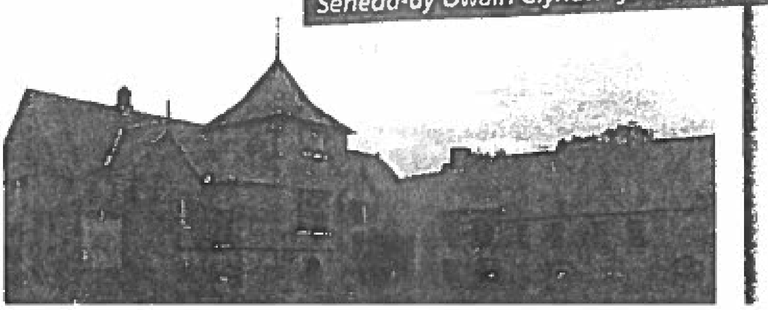

Does neb yn siŵr pryd y bu Glyndŵr farw na ble mae wedi ei gladdu. Ond yn ôl y beirdd, dydy e ddim wedi marw o gwbl. Cysgu mewn ogof mae e. Bydd yn deffro rhyw ddydd ac yn arwain Cymru mewn

Ticiwch y golofn cywir.

	Cywir	Anghywi
Cafodd Karl Jenkins ei eni ym Mhenclawdd.	✓	
Mae Penclawdd yng Nghymru	✓	
Roedd ei dad yn löwr.		✓
Mae 'Adiemus' yn ddarn corawl.	✓	
Mae Karl Jenkins wedi gweithio gyda'r gantores Bonnie Taylor.	✓	
Derbyniodd ei OBE yn 1995.		✓
Mae Karl Jenkins wedi gweithio gyda'r Grwp pop 'McBusted'.		✓
Dydi e ddim wedi cyrraedd y rhestr 10 cyfansoddwyr Prydeinig uchaf.	✓	
Cyfansoddwyd darn ar gyfer y Bale Brenhinol.	✓	

Karl Jenkins

Mae Karl Jenkins yn un o'r cyfansoddwyr mwyaf poblogaidd ym Mhrydian.

Cafodd Karl Jenkins ei eni yn 1944 ac fe'i magwyd ym Mhenclawdd, De Orllewin Cymru . Roedd ei dad yn athro ysgol, organydd a chôr feistr , a fu'n dysgu theori cerddoriaeth i Karl a'r piano. Tra yn Ysgol Ramadeg Tre-gŵyr, chwaraeodd Karl yr Obo yn Gerddorfa Genedlaethol Ieuenctid Cymru, cyn astudio cerddoriaeth ym Mhrifysgol Cymru, Caerdydd . Aeth ymlaen i astudio yn yr Academi Gerdd Frenhinol yn Llundain.

Mae'n yn fwyaf adnabyddus heddiw ar gyfer y prosiect 'Adiemus'. Yn 1994 rhyddhawyd albwm 'Adiemus: Songs Of Sanctuary', a ddisgrifiwyd gan Jenkins fel " Gwaith corawl - math estynedig yn seiliedig ar y traddodiad clasurol Ewropeaidd, ond lle mae'r sain leisiol yn debycach i gerddoriaeth 'ethnig' neu 'byd' ".

Roedd Adiemus yn croesi cerddoriaeth clasurol ac roedd ar frig siartiau cerddoriaeth o gwmpas y byd ac wedi cael ei arwain gan y cyfansoddwr yn Japan , yr Almaen , Sbaen , y Ffindir Iseldiroedd a Gwlad Belg , yn ogystal ag yn y Royal Albert Hall yn Llundain a Gorsaf Bŵer Battersea. Mae yna hefyd gyfres pellach o gerddoriaeth dan y teitl Adiemus.

Mae Karl Jenkins hefyd wedi cyfansoddi ar gyfer y Bale Brenhinol, Cerddorfa Genedlaethol Ieuenctid Cymru, Lesley Garrett a Bryn Terfel ymhlith eraill. Mae hefyd wedi sgorio a cyhoeddi albwm o glasuron roc gan Bonnie Tyler, a chynhyrchu cerddoriaeth gan Catrin Finch ar gyfer Sony Classical.

Mae cerddoriaeth Karl yn ymddangos yn rheolaidd yn y Classic FM Hall of Fame. Yn 2009 roedd yn rhif un ar y rhestr 10 cyfansoddwyr Prydeinig, mae yn 9fed ar y cyd yn y rhestr 10 cyfansoddwyr Prydeinig uchaf, yr unig cyfansoddwr byw i ymddangos yn y 10 uchaf .

Yn y blynyddoedd diwethaf mae Jenkins wedi cael llu o wobrau, gan gynnwys cael ei wneud yn gymrawd a cyswllt o'r Academi Gerdd Frenhinol, ac yn gymrawd o Goleg Brenhinol Cerdd a Drama Cymru. Yn 2005 dyfarnwyd iddo OBE am ei wasanaeth i gerddoriaeth Brydeinig ac yn 2010 derbyniodd y CBE.

Dydd Gwener y 12fed o Fedi 2014.

Branwen

Amcan: ail-ysgrifennu chwedl 'Branwen'.
Sgil: defnyddio berfau yn gywir.

Amser maith, maith yn ôl roedd brenin o'r enw Bendigeidfran. Roedd ganddo chwaer, Branwen. Branwen roedd y ferch prydferthaf yn Harlech. H roedd ganddo dau hanner brawd ac roedden nhw yn efeilliaid. Nisien ac Efnisien oedd eu henwau. ✓

Un dydd roedd Pawb yn edrych dros y môr tuag at Iwerddon pan welon nhw tair ddeg llong yn dod tuag at Ynys y Cedyrn. Roedd p o Ynys y Cedyrn yn poeni fod y Gwyddelod eisiau rhyfel, Ond yn sydyn rhoddon nhw eu tariannau i *funny. "Mae nhw'n dod mewn heddwch" gwaeddodd Nisien. ✓✓

*GP1

Pan gyrhaeddon nhw at yr ynys roe gan Matholwch, Brenin Iwerddon gwestiwn i ofyn i Bendigeidfran. "Beth yw dy gwestiwn?" gofy Bendigeidfran wrth Matholwch "Wel," dwedodd Matho "does gen i ddim plant, felly pryd fydda i marw bydd gen i ddim plant i fy nilyn drosta fi. Felly fy nghwestiwn yw, ydw i yn gallu pri Branwen?" Meddyliodd Bendigeidfran yn galed. "W gwrs." Atebodd Bendigeidfran. Y dydd hwnw caf nhw ~~part~~ priodas fawr, OND! Roedd Bendigeidf wedi gwneud camgymeriad mawr. Doedd e ddim wedi dweud wrth Efnisien. ✓

Aeth Efnisien tu allan. Gwelodd y ceffylau ac cerddodd yn gyflym tuag atyn nhw. Cafodd Efni ei gleddyf a dechrau lladd y ceffylau. Roedd yn torri eu coesau i ffwrdd ac eu cynffonau a eu clustiau fel cosb i Matholwch. Pan glywodd Matholwch ac Bendigeidfran am hyn roedden nhw flin iawn. Roedd Bendigeidfran wedi ymddiheuro

y Mwyaf roedd on gallu ond doedd Matholwch ddim yn fodlon cymryd ddim ond ymddiheuriad. Roedd
GP2 Bendigeidfran wedi dweud bod on mynd i brunny mwy o chefulau ond ~~dodd~~ doedd o dal ddim yn digon i Matholwch. Wedyn cofiodd am rhywbeth arall ~~roedd~~ gan Bendigeidfran. Roedd ganddo fo grochan hud. "Beth mae e'n ei wneud?" gofynodd Mathol Roedd y crochan y dda iawn. Os oedd un neu mwy o'r milwyr yn marw bydd rhaid iddyn nhw o taflu y milwyr yn y crochan ac bydden nhw'n dod nôl allan yn gryf ac yn fyw eto ond bydden nhw ddim yn gallu siarad. "Iawn," dwedodd Matholwch ac i ffwrdd a nhw ar ~~y~~ y llong gyda Branwen.

Yn Iwerddon, cafodd Branwen bachgen bach o'r enw Gwern. Doedd pobl Iwerddon ddim yn hoffi Branwen oherwydd beth wnaeth Efnisien felly roedd hi'n gweithio fel caethferch yn y gegin. Roedd penaeth y gegin yn gas iawn iawn i Branwen. Roedd ~~ef~~ yn ei taro hi. ~~ac~~ Un dydd roedd hi'n eistedd ar y bwrdd pan ddaeth aderyn i rhoi gwmni iddi. Roedd Branwen yn hoffi yr aderyn ac roedd yr aderyn yn ffrind i hi hefyd. ~~Doedd Branwen ddim yn~~ Roedd Branwen wedi dysgu yr aderyn sut i siarad. Doedd Branwen ddim yn hoffi byw yn Iwerddon felly roedd hi wedi ysgrifennu llythyr i Bendigeidfran ac roedd e o dan adain ac dweud yr

*GP1 fyny, fyny, fyny, fyny, fyny.
o GP2 Prynu, Prynu, Prynu, Prynu, Prynu

*Defnydd ardderchog o ferfau cryno e.e. 'Pan gyrhaeddon nhw.'
* Mae'r gwaith wedi cael ei drefnu'n baragraffau.
+ Defnyddio ei/eu yn gywir.
+ Gweithio ar osod deialog yn gywir.
| ... fe wnai.

Dydd Gwener yr 19eg o Fedi 2014

Amcan a Sgil: ysgrifennu adroddiad am wahanol fathau o animeiddio.

Animeiddio Stopio ffram.

I wneud animeiddio stopio ffram maen rhaid i chi wneud pwped allan o unrhyw beth ond rhan fwyaf o'r amser mae pobl yn gwneud e allan o glai. Mae'r ffilm 'James and the Giant Peach' yn ffilm stopio ffram. Mae'r pobl oedd wedi creu 'James and the Giant Peach' ddim ond yn gallu ~~gwneud~~ cwblhau 45 eiliad yr wythnos o'r ffilm. Rhan fwyaf o'r amser, mae ffilmiau yn para 90 munud felly roedd e wedi cymryd llawer iawn o ddyddiau i wneud 'James and the Giant Peach.' Mae pob math o animeiddio yn cychwyn gyda sgript. Nesaf, mae'n rhaid meddwl am syniadau i rhoi ~~ar~~ i'r cymeriadau. Yna, pryd rydych wedi ~~gwneud~~ meddwl am syniadau. maen rhaid gwneud y cymeriadau. Bydd e'n cymryd amser hir i wneud y cymeriadau oherwydd mae angen gwneud mwy nag un. Y rheswm maen nhw'n gwneud mwy nag un yw oherwydd wedyn, rydych chi'n gallu gwneud mwy nag un golygfa ar yr un pryd. I wneud cymeriadau siarad mae angen gwneud llawer iawn o gegau. Roedd angen 250 ceg am pob cymeriad ✓✓

Animeiddio tynnu llun.

Mae animeiddio tynnu llun yn wahanol i ~~F~~mathau arall o animeiddio. Rydych chi'n tynnu miloedd o lluniau ac mae 'na ddim ond un newid bach bach bach yn pob llun. Ynau rydych chi'n ffilmio fe yn gyflym iawn. Mae

*GP1 'Snow White' yn *engraifft o animeiddio tynnu llun. Snow White oedd ffilm disney cyntaf yn 1938. Roedd 700 o bobl wedi gweithio i wneud y ffilm 'Snow White'. Mae rhai pethau yr un peth yn animeiddio tynnu llun ac animeiddio ~~S~~stopio ffram. I wneud cerddoriaeth

*GP2 mae angen tynnu at ei *gylydd cerddorfa. Mae cerddorfa yn cael ei ddefnyddio mewn llawer iawn o ffilmiau. ✓

Animeiddio 'C G I'

Eto yn animeiddio 'C G I' maen rhaid cael y script yn gyntaf. Yn 'C G I', rydych yn ddefnyddio'r cyfrifiadur ond yn gyntaf maen rhaid gwneud e ar papur am syniadau. Mae 'toystory' yn ffilm animeiddio. Roedd 'toystory' wedi defnyddio 110 o bobl ac wedi costio $30 miliwn i wneud. I dod i Fynnu (Fyny) gyda syniadau am y cymeriadau roedd ~~yr pont~~ pawb wedi dod a teganau nhw i mewn

GP3 ac roedden nhw'n cymyogu nhw i *Fynnu i wneud syniadau.

Animeiddio torri allan

Yn animeiddio torri allan, does dim angen gwneud llawer iawn o un peth oherwydd ~~gyd~~ y cyfan rydych chi angen i wneud yw tynnu llun un peth ac wedyn os ydych chi eisiau symud y braich rydych chi'n symud e. Mae Charlie and Lola, Pigeon Street a tywisoges bach yn engraifft o animeiddio torri allan. Eto, maen rhaid dechrau gyda script. ✓

*GP1 enghraifft, enghraifft, enghraifft, enghraifft
*GP2 gilydd, gilydd, gilydd, gilydd, gilydd.
*GP3 fyny, fyny, fyny, fyny, fyny.

* Amrywio'r agoriadau i frawddegau.
* Rwyt wedi cynnwys llawer o ffeithiau diddorol am animeiddio.

+ Cofia gynnwys 'coma' yn dilyn agoriadau diddorol.
  e.e. 'Yna, ...'
  'Hefyd, ...'

Iawn y tro nesaf rydw i'n mynd i gynnwys coma yn dilyn agoriadau diddorol.

Dydd Gwener y 26ain o Fedi 2014

Amcan: ysgrifennu chwedl wreiddiol

Sgil: amrywio agoriadau brawddegau.

Dirgelwch y Bala

Amser maith yn ôl, yn y Bala roedd brenhines bert iawn o'r enw Gwenllian. Roedd ganddi wallt brow sgleiniog fel y lleuad yn tywynnu yng^ghanol ~~y~~ y nôs, llygaid fel yr môr glas a gwefÿsau Mefÿs. Griffydd oedd ei thad, brenin y Bala. Hefyd roedd ganddi un brawd ac un chwaer. Enw ei chw oedd Marged ac enw ei brawd oedd Dafydd. Roe penblwydd Gwenllian mewn rhyw tair diwrnod. Bore tr dechreuodd pawb baratoi am y wledd i ddathlu 20fed pen blwydd Gwenllian. Pan orffenon nhw roedd p angen orffwys felly eisteddon nhw ar y cadeiriau edrych dros y môr. Yna gwelon nhw tua ugain llo yn dod tuag atyn nhw.

Doedd dim unrhyw un o'r Bala yn gwyb o lle roedd y cychod yn dod. Dwy awr yn ddiweddarach, cyrhaeddodd y cychod. Gofynodd Griffydd o lle roedden nhw'n dod.

"O'r Arianin," atebodd Gwion, brenin yr Arianin.

Gr1 "~~Pam~~ Pam yr ydych wedi dod yma?" gofynodd Griffy

"Oherwydd dwi am ofyn os dwi'n gallu priodi o'ch merched ac yna gawn i fabi?"

"Na chei wir!" gwaeddodd Griffydd. "Ewch nawr, cyn i cael ein cleddyfau allan!"

"Ym... iawn o'r gorau," dwedodd Gwion gan galw ei filwyr yn ôl i'r cychd. Doedd Gwion ddim yn hapus iawn am hyn.

Ar fore pen-blwydd Gwenllian, agorod ei anrhegion a chafodd ffrog bert dros ben, Secwins a diamwnds wedi ei wnio arno. Roed y ffrog yn binc i fynd gyda'i bochau. Hefyd cafodd hi esgidiau pinc ~~gla~~ gyda blodau arnyn nhw.

aragraff 1* ~~Aide~~ Roedd gan Griffydd draig o'r enw Dilwyn y ddraig.*
Ar ol i pawb gyrraedd, rhoddodd Marged ychydig ~~bach~~ o gerddoriaeth ac roedd pawb yn dawnsio, siarad, yfed a bwyta. Roedd pawb yn cael gymaint o hwyl Yn sydyn, clywodd pawb 'BANG' ac ar yr un pryd roedd y ddaear yn crynu. Sgrechiodd rhai o'r pobl yn y wledd. Clywodd pawb 'BANG' arall ac un arall ac un arall.
Yna gwelodd pawb Cawr anferthol gyda clustiau fel eliffant yn y 'sŵ'. Hefyd roedd yna tua 1,000 o filwyr y tu ôl iddo. "Beth ydych chi'n meddwl y fydych chi'n gwneud yn fan hyn?"
"Wel doeddech chi ddim wedi gadael fi i mi priodi Gwenllian felly rydym ni'n ymosod arnoch chi" gwaeddodd Gwion.
"Ewch i nol eich arfau ar unwaith yn glou!" Meddai Griffydd.
Dechreuodd rhyfel anferth yn y Bala y dydd hunw. Yng nghanol y rhyfel, roedd Gwenllian wedi mynd yn ofnus iawn. Carlamodd mewn i'r castell ~~ac~~ mewn i ystafell doedd neb yn gwybod am ond roedd hi dal yn gallu gweld popeth. Triodd Griffydd i ymosod ar y cawr yma ond roedd y cawr yn rhy gryf ac fawr ac roedd ef wedi lladd Griffydd. Doedd Dafydd ddim yn hoffi hyn felly gorweddai nesaf i Griffydd y ddau yn marw // "Paid rhoi lan dad plîs paid rhoi ffidil yn y to!" Sgrechiodd Gwenllian. Roedd Gwenllian a Marged yn crio. Doedd Gwenllian ddim yn gallu cymryd y peth ddim mwy. Rhedodd at cawell Dilwyn y Ddraig. Meddyliodd hi i wneud ef ond roedd hi angen. Agorodd y cawell ac gadael Dilwyn allan. Ymosododd Dilwyn ar y cawr a orffenodd y rhyfel. [illegible] [illegible].
Ref: BO32

* Mae'r deialog wedi cael ei osod yn well o lawer y tro yma.
* Defnydd da o wahanol fathau o agoriadau – berfau cryno, adferfau a chysyllteiriau.
+ Cofia fod angen 'coma' yn dilyn agoriadau adferol e.e. 'Ar ôl i bawb gyrraedd, ...'
'Hefyd, ...'
+ Cofia am y treigladau yn dilyn 'ei'
e.e. 'ei thad'
ac yn dilyn 'i' e.e. i bawb. Iawn fe wnai

Dydd Mercher y 15fed o Hydref 2014.

Amcan a Sgil: defnyddio'r sgil o llithr-ddarllen er mwyn canfod gwybodaeth am Langrannog.

1. Mi fyddwn ni angen am Llangrannog dillad, pethau cysgu a pethau ymolchi
2. Dydyn ni ddim yn cael cymryd radio, ffôn, fflach lamp, cyllell boced.
3. Mae losin, pop, anrhegion a nwyddau yn cael ei werthu yn y siop.
4. Rydym yn mynd i gael pedwar pryd bwyd y dydd.
5. ~~Mynd~~ Taith nôs, disgo ac diogelwr wy ywr gweithgareddau sydd yn cael ei cynnal yn y nôs.
6. Cynhelir ymarfer tân ar y noson gyntaf fel bod pob plentyn yn gyfarwydd a'r dihangeydd tân a'r mannau ymgynnull mewn argyfwng.
7. Y gweithgareddau sydd yn cael ei cynnal rhwng Ebrill a Hydref yw sgio, ceirt modur, gwibgartio, saethyddiaeth, cwrs rhaffau uchel, wal ddringo, bemau tîm heriol, cwrs rhaffau isel, taith natur, beiciau modur, cwrs antur mwdlyd.

Dyma'r weithgaredd sy'n dod i ben dros y gaeaf.

Dydd Mawrth y 11eg o Dachwedd 2014

Amcan: ysgrifennu portreadau byr o gymeriadau cartŵn

Sgil; defnyddio cyffelybiaethau campus a throsiad taclus fel agoriadau.

Donkey

Cymeriad doniol a bywiog yw Donkey. a p Belen o flew sydd ganddo ar dop ei ben. fel dwy banana mawr, mae ei glustiau yn anelu i fyny tuag at yr awyr. Corff blewog, llyfn sydd ganddo. Pryd mae rhywbeth yn drist mae'n achosi Donkey i ganu ✓

* Defnydd o gyffelybiaeth fel agoriad.
* Defnydd o drosiad fel agoriad.
+ Defnyddio cysyllteiriau er mwyn ymestyn hyd brawddegau.

Dydd Gwener y 14eg o Dachwedd.

Amcan: Asesiad: ysgrifennu portread o gymeriad cartŵn.

Sgil: Amrywio agoriadau a defnyddio gwefreiriau.

Clumsy Smurf

Fy hoff gymeriad cartŵn yw Clumsy Smurf. Mae Clumsy Smurf yn un o'r prif cymeriadau o'r rhaglen/DVD 'Smurfs'. Ym mhentref bach yng nghanol y coedwig mae'r Smurfs yn byw. Y prif cymeriadau arall yw Papa Smurf, Smurfette a Brainy Smurf. Het wyn fel yr eira ar goeden afalau sydd gan Clumsy. Ei hoff diddordeb yw casglu cerrig ac mae'n gwneud e mwy na ki pob dydd.

~~Pryd mae~~ Pob tro mae yna cystadleuaeth o rhywbeth, dydy Clumsy ddim yn ystyried i fod yn chwaraewr dda, oherwydd mae Clumsy pob tro yn gollwng rhywbeth neu yn torri rhywbeth. Pryd dydy Smurf arall ddim eisiau bod ar dim Clumsy, mae'n wylo'n galed. Esgidiau peli golf gwyn sydd ganddo ar ~~waelod~~ waelod ei goesau. Dydy Clumsy ddim yn gyhyrog iawn. Serch hynny, mae'n gallu codi i fyny y cerrig mae'n casglu. Mae gan Clumsy trwyn banana glas, a clustiau maint 'jacuzzi' i fochdew. Ffrind gorau Clumsy yw Brainy Smurf oherwydd mae'n nhw byth a beunydd yn chwarae gyda'i gilydd.

Fel awyr glas ar diwrnod haf boeth, Mae ei groen yn disgleirio wrth gwympo dros popeth yn y pentref.

Rydw i wedi dewis Clumsy Smurf i wneud fy mhortread am oherwydd maen ddoniol ac mae o hyd yn taro mewn i pethau, ac yn gwneud pethau yn anghywir.

Hoff Ymadroddion ~~dal~~ Clumsy yw 'whoops!', 'Golly Gosh!' a 'Gee!'.

Asesiad: Ysgrifennu – Ysgrifennu portread o gymeriad cartŵn

Meini Prawf Llwyddiant		Sylwadau
Agoriadau amrywiol	✔	Defnydd da o gysylltieiriau, cyffelybiaethau a throsiadau fel agoriadau.
Cysylltieiriau diddorol	✔	'oherwydd', 'serch hynny'.
Gwefreiriau	✘	Gwna ymdrech i gynnwys mwy o ansoddeiriau diddorol yn dy ddisgrifiadau.
Disgrifiadau da	✔	Da iawn ti am gynnwys cyffelybiaethau a throsiadau yn dy ddisgrifiad.
SPPLAT	✔	Ond cofia am y collnodau hollbwysig! e.e. mae'r, o'r, mae'n.

Sylwadau: Da iawn Eiri! Fe fwynheais i ddarllen am 'Clumsy Smurf'!

Y Ffordd Ymlaen:

+ Gwna ymdrech i gynnwys mwy o wefreiriau yn dy waith ysgrifennu.
+ Cofia am y collnodau hollbwysig!
+ Hoffwn petaet yn ymdrechu i gynnwys mwy o enghreifftiau o atalnodi heriol e.e. hanner-colon.

Sylwadau'r Disgybl: Iawn, Byddwn yn trio gwneud hynny

Eiri

Tasg Ddarllen – Llenyddol

Eira – Hefin Jones

Darllen a deall.

* Pam nad oedd Tomos yn edrych ymlaen at Dydd Mercher?

Doedd Tomos ddim yn edrych ymlaen i fynd i ysgol oherwydd roedd ganddo brawf Saesneg i wneud. ✓

* Pam fod Tomos mor gyffrous o weld yr eira? Meddyliwch am 2 reswm.

Roedd Tomos yn gyffrous o weld yr eira oherwydd dydy o heb bwrw eira ers 1948 ac maen golygu bod dim rhaid iddo fynd i'r ysgol. ✓

Beth yw ystyr y frawddeg "Gallai weld drwy'r llenni mai dim ond dechrau ennill y dydd oedd y goleuni"?

Mae y frawddeg yn golygu fod ein dechrau dydd arall yn ysgol. ✓

Pa frawddeg sy'n awgrymu fod Tomos yn ofnus wedi iddo sylweddoli ei fod am ddisgyn i'r twll?

Y frawddeg Sy'n awgrymu fod Tomos yn ofnus yw 'Ceisiodd weiddi am help ond aeth ei eiriau'n hollol sownd yn' ei wddf. ✓✓

* Disgrifiwch gymeriad Tomos gan gopïo brawddegau o'r stori i gefnogi eich ateb.

Mae Tomos yn fachgen sydd yn hoffi eira yn fawr iawn oherwydd pryd edrychodd allan o'r ffenest roedd ei'n rhedeg rownd y tŷ yn gweiddi: "mae yna eira. MAM! DAD!" Bachgen swil yw Tomos oherwydd pryd cododd ef i fyny roedd ei'n teimlon eitha swil am y prawf saesneg. Hefyd roedd ei'n eitha swil pryd glaniodd yn yr ogof ac roedd ~~Pelot~~ Blog yn gofyn cwestiynau iddo, ac yn siarad gydag iddo.

Pa nodwedd arddull a ddefnyddir yn y frawddeg "Agorodd ei lygaid led y pen fel dwy soser teledu lloeren"? Ydy'r frawddeg yn effeithiol a pham?

Yn y frawddeg yna mae yna Cyffelybiaeth oherwydd maen dweud fel dwy soser teledu lloeren.

Beth yw ystyr y geiriau "Roedd ar dân eisiau gadael y ty"?

Ystyr y frawddeg hwnnw yw mae go iawn eisiau gadael y tŷ. ✓

Mae'r awdur yn hoff o ddefnyddio'r gair 'bendramwnwgl'. Ysgrifennwch frawddeg yn cynnwys y gair.

'Ar ôl sglaffio eu cinio yn awchus bu'r tri yn sledio i lawr Crib Gorddu a glanio'n ben dramwnwgl ✓ yn yr eira gwyn'.

Beth yw ystyr "Gwên wag" yn y frawddeg '...nid **gwên wag** oedd gwen y Globiaid'?

Mae Gwên Wag yn golygu bod Tomos yn meddwl maen gallu ~~ystuned~~ ymddiried ynddyn nhw, felly maen o ~~golygu~~ golygu nid Person cas a chreulon ydy'r Blog.

*Ydych chi'n credu fod teitl y stori'n un addas? Os fyddai'n rhaid i chi feddwl am deitl arall i'r stori, beth fyddai'r teitl hwnnw?

~~Byddwn i~~ Buddai i yn newid teitl y stori i Dirgelwch yn yr Eira. ✓✓

Pam?

Disgrifiwch Blog yn eich geiriau eich hun.

Mae Blog ~~yn~~ wedi byw yn Allt y Crib ers canrifoedd. Mae Blog yn Caredig ~~[illegible]~~ oherwydd maen dweud 'Roedd rhywbeth annwyl iawn amdanynt.' ~~R~~ Hefyd roedd Blog yn gallu symud yn gyflym iawn.

Eglurwch beth oedd problem y Globiaid.

Problem y Globiaid oedd y Swcadl. Roedden nhw yn bygwth Cymryd yr ogof. Roedd y Globiaid wedi gofyn am help Tomos ac dyna pam roedd ef wedi glanio yn yr ogof ✓

Sut lwyddodd y Globiaid a Tomos i ddatrys y broblem?

Llwyddodd y Globiaid a Tomos i ddatrys y problem trwy cael ei het ac tynnu ac gwneud ffin gydag ~~etrferld~~ het Tomos. ✓

edafedd

* A oedd hon yn stori dda yn eich barn chi? Mae disgwyl i chi roi rhesymau manwl a chwilio am enghreifftiau o'r stori i gefnogi'ch barn.

Roeddwn i yn meddwl bod y stori yn dda oherwydd pryd dwedodd y stori bod y beichgyn yn mynd i adeilader ramp roeddwn i'n gwybod fod rhywbeth yn mynd i fynd yn anghywir gyda Tomos. Stori gyffrous roedd y stori Eira oherwydd roedd Tomos yn mynd i fyny y ramp ac roedd e'n gallu gweld twll ac dyna'r darn mwyaf cyffrous. Hefyd mae'r stori yn antu-rus oherwydd mae Tomos yn mynd ar rhyw fath o antur. ✓

* Pe baech chi'n gorfod gwella'r stori yma, sut fyddech chi'n gwneud hynny?

Bydda i yn gwella'r stori trwy gwneud y stori tipyn yn hirach oherwydd roeddwn i eisiau gwybod beth oedd yn digwydd y diwrnod nesaf gyda'r prawf Saesneg.

Chwiliwch am enghreifftiau o'r nodweddion arddull yma. (Gwnewch ymdrech i chwilio am enghreifftiau gwahanol i'r rhai sydd wedi cael eu cynnwys yn un o'r cwestiynau blaenorol.)

Nodwedd arddull	Enghraifft	Pam ei fod yn effeithiol?
e.e. ansoddair	gwên <u>chwareus</u>	Mae'n awgrymu fod Rhodri'n teimlo'n ddireidus pan mae'n awgrymu ei fod am roi 'hwp' i Tomos ar y sled.
Idiom	Roedd ar dân eisiau gadael y tŷ.	Mae'n dweud bod Tomos yn eisiau gadael y tŷ fawr iawn.
Amrywio hyd brawddegau		Yn y frawddeg 'hwyl fawr' Mae'n esbonio fod y tri bechgyn yn cael hwyl fawr.
Ansoddair	~~Cysglyd~~ fawr	~~[illegible]~~
Cyffelybiaeth	Rhedodd lawr y grisiau fel ~~[illegible]~~ milgi mewn rhas.	Mae'n dweud fod e wedi rhedeg lawr y grisiau yn gyflym.
Adferf	Cysglyd	Mae'n dweud fod y Tomos yn gysglyd iawn oherwydd roedd e wedi tynnu y flanced.

OGI! OGI! OGI!

Edrychwch ar y tudalennau 'Dau Gae' yn + c = yng

1.a) Ble mae Stadiwm y Mileniwm?

Mae Stadiwm y Mileniwm yn Canol Caerdydd.

b) Faint o siopau sydd yn y Stadiwm?

Mae yna 13 siop yn y stadiwm ✓

c) Pryd agorodd Parc yr Arfau?

Agorodd parc yr arfau yn 1970 ✓

2. Rhestrwch 2 beth sydd yn ein helpu i ddod o hyd i wybodaeth am y 'Ddau Gae'.

- Mae yna ~~[illegible]~~ cod lliw. ✓
- Mae yna is-benawdau. ~~yn~~ ✓

3. Sut mae'r awdur wedi defnyddio lliw i'n helpu i ddeall y wybodaeth?

Mae'r awdur wedi rhoi'r gwybodaeth am y stadiwm yn y coch am am y parc yn y gwyrdd. ✓

4. Beth yw pwrpas y darn darllen 'Dau Gae'?

Y pwrpas darn darllen Dau Gae yw ~~ermag~~ ermwyn dargangfod ffeithiau am y Stadiwm ar parc. ✓

Darllenwch y stori 'Y Gêm'

1. Chwiliwch ar waelod tudalen 6. Disgrifiwch sut oedd Gwenno'n teimlo pan gollodd ei thad.

Pan gollodd Gwenno ei thad roedd hi'n teimlo ofnus a bach yn euog am bod dad wedi ~~prynu'r~~ talu'r ~~llawer tocynnau~~ llawer am y tocynnau.

2. Pa idiom sy'n cael ei ddefnyddio i ddangos bod Gwenno'n hapus iawn i gael y tocynnau (tudalen 4)?

Yr idiom sydd yn cael ei defnyddio yw 'roedd wn ar ben fy nigon'.

3. Nodwch 2 beth sy'n dangos bod Caerdydd yn brysur cyn y gêm? (tudalen 6)

- mae'r strydoedd yn coch a gwyrdd
- Sŵn canu a chwerthin dros y lle.

4. Rhowch y brawddegau isod yn y drefn maent yn digwydd yn y stori:

a) **"Pyncjar," meddai'n flin**

b) **Ni welwn Dad yn unman**

c) **Rydw i wrth fy modd ar ddiwrnod gêm**

1. Rydw i wrth fy modd ar ddiwrnod y gêm **2.** Pyncjar meddai'n flin **3.** Ni welwn dad yn unman

5. Chwiliwch am y pethau roedd Gwenno wedi eu mwynhau ac heb eu mwynhau ar ddiwrnod y gêm.

Mwynhau	Heb eu mwynhau
y teimlad o'r cam a chwarae ~~y sgarff yn y siop~~	y pyncjar yn y car
y tocynnau yn dod / y tywydd dawns.	wedi colli dad
dad yn dod allan o'r siop gyda'r sgarff.	Iolo yn bod yn gas.

6. Pam oedd Iolo wedi gwneud i Gwenno "deimlo'n ffŵl"?

Roedd Iolo wedi gwneud i Gwenno teimlo'n ffŵl oherwydd roedd Iolo'n dweud ~~bod~~ dylai merched ddim hoffi rygbi. Rydw i'n meddwl roedd Iolo'n genfigennus oherwydd doedd e ddim yn cael tocyn

6/1

Y GERDD

1. Am beth y mae'r gerdd yn sôn?

Mae'r gerdd yn son am cic olaf y gêm.

2. Sut mae'r ciciwr yn teimlo?

Mae'r ciciwr yn teimlo nerfus oherwydd mae'n dibynnu arno fe.

3. Beth ydych chi'n sylwi am batrwm odli y gerdd?

Mae yna patrwm odli yn ~~y gerdd~~ y gerdd e.e. gilydd a llefydd.

4. Sut mae'r dorf yn teimlo yn y bennill gyntaf? Sut mae hyn yn wahanol i sut maen nhw'n teimlo ar ddiwedd yr ail bennill? Cefnogwch eich barn gyda llinellau o'r gerdd.

Mae'r cefnogwyr yn teimlo'n nerfus hefyd oherwydd dydyn nhw ddim yn gwybod os mae mynd i cael y cais ac maen dweud 'mae'r stand yn ddistaw'.

5. Beth a olyga'r bardd wrth:

-.......mae'r dyrfa dew....

Ystyr 'mae'r dyrfa dew' yw llawer iawn o pobl yn dawel.

-.......ac ennill y gêm i'w bobl

Ystyr hyn yw os maen cael y cic bydd e'n ennill y gêm i pawb sydd yn cefnogi e.

-.......Fe wêl y bêl yn hollti'r pyst...

Maen golygu bod chi'n gallu gweld y pêl yn saethu trwy'r awyr.

6. Rhowch ddau reswm pam y mae'r llinell olaf yn ffordd dda o orffen y gerdd.

Maer llinell olaf yn Ffordd dda o orffen y gerdd oherwydd maen dweud fod e wedi ennill y gêm ac wedyn mae'r dwi'n bwyn yn mynd.

7. P'un yw'r gorau gennych, y stori neu'r gerdd?

Rhowch resymau dros eich ateb.

Fy hoff un ywr stori oherwydd maen stori dda ac anturus. Fy hoff rhan or stori yw ~~prid~~ pryd mae dad yn mynd ar goll [illegible] o ganlyniad, roedd e'n cyffrous ac doeddwn i ddim yn gwybod os oedd Gwenno yn mynd i ffeindio'i dad neu ~~dda~~ ddim. Wedyn, daeth dad ~~ano~~ allan o'r siop gyda'r un sgarff roedd Gwenno eisiau. Fy hoff gymeriad oedd Gwenno oherwydd roedd hi'n cefnogi Cymru ac rydw i'n cefnogi Cymru hefyd. Doeddwn i ddim yn hoffi Iolo oherwydd roedd e'n gas

Dydd Mercher y 7fed o Ionawr 201

Amcan: Adnabod y gwahaniaeth rhwng ffeithiau, barn a thuedd.

- **Barn**
- **Ffaith**
- **tuedd**

- Yn fy marn ~~marn~~ i, rydych yn defnyddio gormod o defnyddiau i becynnu eich bwydydd ac mae hyn yn arwain a gostau uwch ynogystal a bod yn niweidiol i'r amgylchedd.
- Eich dadl chi yw fod angen y pecynnau enfawr yma er mwyn diogelu'r bwydydd sydd yn teithio o wledydd tramor ond beth sydd o'i le ar fwydydd lleol yn y lle cyntaf
- Eich pecynnau chi yw bron i chwarter o'r holl wastraff a gynhyrchi'r yn ein cartrefi ac mae ystadegau'n dangos fod rhwng 35% a 40% o'r sbwriel sydd yn mynd i ganolfannau gwastraff wedi eu prynu mewn archfarchnadoedd
- Yn fy marn i gwneud y bwydydd yn fwy deniadol yw'r prif reswm dros defnyddio'r holl defnyddiau wrth becynnu bwyd. Rydych yn credu bod angen yr ~~bocs~~ ~~holl gardfordd~~ plastig dros y bwyd i wneud iddo edrych yn ddeniadol ac mae angen yr holl gardfordd lliogar sydd yn ei amgylchynu er mwyn denu llygaid y siopwyr wrth iddynt grwydro o amgylch.
- Dangosodd astudiaeth ddiweddar nad oes lleihad wedi bod yn y

gwastraff a gynhyrchir gan becynnau o archfarchnadoedd ers 2006. Profwyd hefyd nad oes modd ail-gylchu tua 60% o'r pecynnau a ddefnyddir i werthu'r bwyd.

- Roeddwn yn arfer gweithio mewn archfarchnad fy hun ond cefais y sac am gwyno am sut oedd y bwyd yn cael ei becynnu! Rydw i'n credu y dylai pobl fynd i brynu eu bwyd mewn siopau llai neu farchnadoedd yn hytrach nag archfarchnadoedd mawr bondigrybwyll!
- Credaf y dylai'r llywodraeth gyflwyno deddf fydd yn cosbi siopau sydd yn defnyddio gormod o becynnu oherwydd mae angen i chithau hefyd wneud eich rhan i amddiffyn yr amgylchedd.

Pam fod hwn yn enghraifft o dueddd?

Caerffili.
12fed o Ragfyr, 2014.

Annwyl Syr/Madam,

Rwyf yn ysgrifennu atoch gan fy mod yn pryderu am sut mae eich siop ac archfarchnadoedd eraill yn pecynnu eich bwyd.

Yn fy marn i, rydych yn defnyddio gormod o ddefnyddiau i becynnu eich bwydydd ac mae hyn yn arwain at gostau uwch yn ogystal a bod yn niweidiol i'r amgylchedd.

Eich dadl chi yw fod angen y pecynnau enfawr yma er mwyn diogelu'r bwydydd sydd yn teithio o wledydd tramor ond beth sydd o'i le ar fwydydd lleol yn y lle cyntaf? Eich pecynnau chi yw bron i chwarter o'r holl wastraff a gynhyrchir yn ein cartrefi ac mae ystadegau'n dangos fod rhwng 35% a 40% o'r sbwriel sydd yn mynd i ganolfannau gwastraff wedi eu prynu mewn archfarchnadoedd!

Yn fy marn i, gwneud y bwydydd yn fwy deniadol yw'r prif reswm dros ddefnyddio'r holl ddefnyddiau wrth becynnu bwyd. Rydych yn credu fod angen y plastig dros y bwyd i wneud iddo edrych yn ddeniadol ac mae angen yr holl gardfwrdd lliwgar sydd yn ei amgylchynu er mwyn denu llygaid y siopwyr wrth iddynt grwydro o amgylch.

Dangosodd astudiaeth ddiweddar nad oes lleihad wedi bod yn y gwastraff a gynhyrchir gan becynnau o archfarchnadoedd ers 2006. Profwyd hefyd nad oes modd ail-gylchu tua 40% o'r pecynnau a ddefnyddir i werthu'r bwyd.

Roeddwn yn arfer gweithio mewn archfarchnad fy hun ond cefais y sac am gwyno am sut oedd y bwyd yn cael ei becynnu! Rydw i'n credu y dylai pobl fynd i brynu eu bwyd mewn siopau llai neu farchnadoedd yn hytrach nag archfarchnadoedd mawr bondigrybwyll!

Credaf y dylai'r llywodraeth gyflwyno deddf fydd yn cosbi siopau sydd yn defnyddio gormod o becynnu oherwydd mae angen i chithau hefyd wneud eich rhan i amddiffyn yr amgylchedd.

Yn gywir,

Huw Thomas

Archfarchnad Nantgarw,
Parc Excelsior,
Caerffili.
17eg o Ragfyr, 2014.

Annwyl Mr. Thomas,

Diolch am eich llythyr diweddar ynglŷn â'n defnydd o becynnu ac rydym yn gwerthfawrogi eich sylwadau.

Nid yw gwneud y bwyd yn fwy deniadol i siopwyr yn ffactor hollbwysig pan ydym yn pecynnu ein bwydydd. Y prif ffactor yw sicrhau fod y bwydydd yn cael eu pecynnu mewn ffordd fydd yn galluogi'r siopwr i gludo'r bwyd adref yn ddiogel.

Mae bwyd sydd wedi cael ei becynnu'n dda yn parau hirach ac yn fwy diogel i'w fwyta. Does neb yn cwyno fod wyau yn cael eu pecynnu mewn bocs. Felly pam cwyno pan fo orennau mewn rhwyd blastig er mwyn eu cadw gyda'i gilydd neu fara mewn bag plastig er mwyn sicrhau nad ydy siopwyr yn byseddu'r dorth ac yna'n ei adael ar y silff!

Mae pecynnu bwyd yn costio arian a gallaf sicrhau na fyddem yn defnyddio dim mwy o blastig na chardfwrdd nag sydd yn angenrheidiol.

Mae ein harchfarchnad ni wedi ennill gwobrau am 'fod yn wyrdd' ac rydym yn sicrhau fod unrhyw wastraff a gynhyrchir gennym yn cael ei ail-gylchu.

Rydym yn credu'n gryf mai'r rheswm pennaf am y ffigyrau siomedig y cyfeirioch atyn nhw yw anallu'r Cyngor Sir i gyflwyno system effeithiol sydd yn galluogi teuluoedd i ail-gylchu eu gwastraff yn hawdd ac yn ddi-drafferth. Mae'r archfarchnadoedd yn cyfrannu £5 biliwn o bunnoedd y flwyddyn tuag at gostau'r Cyngor ac rydym yn credu'n gryf y dylai fod yr arian hwnnw'n cael ei ddefnyddio i ddatblygu eu gwasanaeth ail-gylchu.

Yr eiddoch yn gywir,

Siwan Lewis
Rheolwraig yr Archfarchnad

Ysgrifennu Llythyr Ffurfiol yn Mynegi Barn am Fferm Wynt.

Spplat
G.A.C.A
Cynnwys feithiau
i gefnogi eich barn
Llythyr wedi cael ei
osod yn gywir
Cwestiwn rhethregol.

Dydd Gwener, Ionawr 9fed, 2015

Roath,
Cardiff.

9.1.15

Y Cyng. Huw Hughes,
Neuadd y Sir,
Glanfair Iwerydd,
Caerdydd.

Annwyl Syr,
Ysgrifennaf atoch i gwyno am y cynllun o rhoi fferm wynt ym Mae Caerdydd. Mae Bae ~~Caer~~ Caerdydd yn lle hyfryd i chwarae, ar ben hynny maen lle i fynd am dro. Felly, os byddech chi yn mynd i Fae Caerdydd gyda fferm wynt yna, bydd llawer o gysgodion ac bydd y bae yn ~~tywyd~~ dywyll i gyd. Hefyd, bydd angen 1,500 o ~~dyb~~ dyrbinau ar draws Caerdydd i gyd i gynhyrchu cymaint o ynni ag 1 orsaf bŵer, felly dydw i ddim yn meddwl bod hyn yn syniad da.
Synnais glywed fod yna rhywbe

yn mynd ymlaen o'r enw Wind Farm Syndrome' sydd yn gwneud pobl yn fyddar trwy clywed yr un sŵn o melynau gwynt yn ~~troi~~ troi a troi. Ydych chi yn meddwl bod hyn yn neis iawn? Mae melynau gwynt yn gallu bod yn hynod o beryglus o ganlyniad os ~~mae'r~~ yw'r gwynt yn mynd yn rhy gyflym bydd y tyrbin yn mynd ar ~~dan~~ dân. Meddyliwch sut byddech chi'n teimlo os bydd~~et~~ech ~~ti~~ chi yn byw yn y bae ac miloedd a filoedd o melynau gwy tu allan i dy tŷ? Pam ~~dydw~~ ~~dw~~ dydych chi methu rhoi nhw yn bell yn y dŵr? Mae yna fwr môr yna! Os oes dim gwynt bydd y tyrbini yn defnyddio tanwydd ffosil i droi ac felly maen nhw'n niweidio'r amgylchedd

~~Rwyt~~ Rwyn gobeithio bod ~~ti'n~~ chi'n gwrando ar y llythyr ac dwi'n edrych y mlaen i glywed nol ~~ohonot ti~~ gennych chi.

Yr eiddoch yn gywir,
~~Gi~~
Giri

* Defnydd ardderchog o gysyllteiriau ac agoriadau diddorol.
* Rwyt wedi cynnwys nifer o resymau a chwestiynau rhethregol i gefnogi dy farn.
\+ Mae angen cynnwys mwy o ffeithiau i gefnogi dy farn.
\+ Mewn llythyr ffurfiol fel yma, fe ddylet ti ddefnyddio 'chi' wrth gyfeirio at y person yr wyt yn ysgrifennu ato.

Dydd Mercher yr 21 o Ionawr 20

Ymson: 'Ar y brig'

O na! Beth ydw i wedi gwneud? Mae mam a dad wedi mynd allan a dwedon nhw i beidio gwneu rhywbeth peryglus. Teimlaf yn ofnus iawn ac mae fy nghalon yn curo fel drwm. Mae'n noson dywyll ac ~~fe~~ rydw i'n sownd ar dop coeden. Beth yn y byd allaf wneu Tybed a ddylwn i alw am help, neu trio ddod i lawr fy hun. Iaw rydw i wedi penderfynu trio ddo i lawr fy hun.

Na fedrai ddim gwneud ~~hon~~ hyn. O na! Pam ydw i wedi gwneud rhywbeth ddylwn i heb fod wedi'i fod wneud? Roeddwn i'n meddwl roedd en mynd i fod yn ddiwrnod i'r brenin yfory oherw mae'n parti fy ffrind ~~gorau~~ gor ~~Ond os~~ Fodd bynnag, os ydw i f fan hyn ~~p~~ trwy'r nos, bydda i'n rhy flinedig i fynd i'r parti. Na. Dwi newydd gofio am dad. Sut fydd en ymateb a fi yn fan hyn? ~~Mam~~ Mae'n siwr o fod yn amser dod adref erbyn hyn.

Reit te dwi angen meddwl am rhywbeth yn gyflym. A ha! ~~fy~~ Fy ffôn, gallaf ffonio ~~rhywun~~ rhyw i ddod i helpu, Ond... ond dydw i ddim eisiau symud. Aw Mae fy nwylon boenus dros ben.
GP1 Rydw i wedi *dechrae teimlo'n ofnus. O na! Dwi wedi dechrau poeni

am mam a dad nawr,
lle maen nhw? Rydw i'n teimlo
mor ofnus, mae fel ~~bod~~ fy petawn mod
i mewn rhyfel, ~~dwi mor ofnus.~~
neu mewn ogof dywyll ar ben
fy hyn.
Na, beth oedd y sŵn
yna. Gobeithio ddim drws y tŷ.
"Helo, helo. Oes unrhyw un yna?"
Na, mam yw e. Be wnai?
Dwi'n gwybod, dwi'n mynd i
aros fyny fan hyn trwyr nos
tan bod mam yn ffeindio fi.
Ond beth os rydw i'n cwympo
i gysgu ac yn cwympo allan
o'r goeden.
"Dyna ti! Pam wyt ti fyny yn
fana?"
"Oherwydd roeddwn i eisiau
rhywbeth i wneud pryd roeddet ~~roedd~~ ti
a dad allan. Ble mae dad?"
"Wel roedd e eisiau aros mewn y
tafarn, ~~ond~~ fodd bynnag roeddwn
i'n rhy flinedig. Nawr tyrd lawr
o fana."
"Ond mam dwi ddim yn gallu!"
Fe "Wnaf i dynnu ~~ti~~ ti:
"Diolch Mam!"
O'r diwedd! rydw i lawr!
GP1 dechrau, dechrau, dechrau, dechrau.
* Rwyt wedi defnyddio cysyllteiriau fel agoriadau.
* Cynnwys ebychiadau a chwestiynau rhethregol (Cofia'r marc cwestiwn!)
+ Gwna ymdrech i gynnwys mwy o ansoddeiriau, idiomau, cyffelybiaethau a thrasiadau.

Dydd Mawrth y 24ain o Chwefror 2015.

Amcan: ymateb i fywgraffiadur Capten Harri Morgan.

gadawodd e'i gartref ym Llencarn, Gwent am fywyd anturus yn y môr.

Aeth gyda'r môr ladron i ymosod ar longau Sbaen a dwyn eu trysorau nhw

erbyn hyn roedd e'n yfed yn drwm iawn hefyd

Bu farw Harri Morgan yn 1688 ar dropsi

1635 1652 1659 1663 1668 1669 1671 1688 1692

Ganwyd Harri Morgan yn Llanrhymni

Yn fuan wedi iddo ddod yn rhydd, teithiodd i Jamaica ac yno cwrddodd â chriw o fôr-ladron

Casglodd Harri ddeg o longau a thua phum cant o ddynion

Roedd e wedi casglu miliwn o ddarnau aur

Ar y 7fed o Fehefin 1692, bu daeargryn cryf a llusgwyd Mynwent Port Royal i'r môr gan don anferth.

... a gweddillion Harri hefyd.

24/2 ✓

Harri Morgan (tua 1635-1688)

Un o'r môr-ladron mwyaf enwog yn y byd oedd Harri Morgan ac mae ei ddylanwad yn dal i fod i'w weld yn niwylliant poblogaidd hyd heddiw. Ganwyd Harri Morgan yn Llanrhymni, Sir Fynwy, yn tua 1635. Tra'n blentyn, bu'n byw yn Neuadd Llanrhymni am gyfnod oherwydd roedd ei deulu yn gefnog iawn. Serch hynny, gadawodd ei gartref ym Mhencarn, Gwent, yn un deg saith oed am fywyd anturus ar y môr.

I ddechrau, aeth i borthladd Bryste cyn hwylio i India'r Gorllewin. Maes o law, cyrhaeddodd Barbados, ond yno gwerthodd y capten ef fel caethwas i weithio ar blanhigfa siwgr. Oherwydd hynny, bu'n gweithio yno am saith mlynedd.

Yn fuan wedi iddo ddod yn rhydd, teithiodd i Jamaica, ac yno cwrddodd â chriw o fôr-ladron, ac o fewn dim o dro daeth yn fôr-leidr ei hun. Aeth gyda'r môr-ladron i ymosod ar longau Sbaen a dwyn eu trysorau nhw. Cyn pen dim, roedd digon o arian ganddo i brynu llong, ac o ganlyniad fe aeth ati i gasglu ei griw ei hun. Ef oedd y capten nawr; i ffwrdd ag ef i'r môr gyda'i griw gwyllt, di-ofn i ymosod, ysbeilio, lladd ac i ddinistrio llongau Sbaen. Er hynny, doedd un llong ddim yn ddigon i Harri - aeth yn gapten ar longau Edward Mansfield ac wedi i'r hen fôr-leidr hwnnw farw aeth yn 'llyngesydd' (*admiral*) yn ei le. Nesaf, aeth Harri ati i ymosod ar drefi cyfoethocaf y Sbaenwyr yn America oherwydd roedd digon o aur ac arian yn y trefi yma a nifer o drysorau gwerthfawr.

Ym 1668, casglodd Harri ddeg o longau a thua phum cant o ddynion a hwyliodd i Porto Bello, un o drefi cyfoethocaf y Sbaenwyr yn y Caribî. Yno, bu ymladd ffyrnig, ofnadwy. O'r diwedd, fe lwyddodd Harri a'i ddynion i ennill y ddau gastell. Lladdodd lawer iawn o'r bobl, a dwyn yr holl drysorau oddi yno. Fodd bynnag, byddai Harri pob tro'n sicrhau mai Brenin Lloegr oedd yn cael y trysorau; byddai Morgan yn derbyn cyfran ohono yn wobr am ei orchestion.

Rhai blynyddoedd yn ddiweddarach, daeth camp fwyaf Capten Morgan - sef croesi Penrhyn Panama i ymosod ar y ddinas o'r un enw gyda mil o filwyr a morwyr ar droed.

Roedd 2,400 o filwyr Sbaenaidd yn disgwyl amdanynt yn Ninas Panama ac, wedi hir ymaros, ymosododd Morgan ar 21 Ionawr 1671. Yn fuan wedi hynny, cipiwyd y ddinas gyda'r Cymro'n colli dim ond pump o'i ddynion tra bod y gelyn wedi colli 400 o'u dynion hwy. Unwaith eto, wedi iddo gyrraedd yn ôl i Port Royal, derbyniodd Morgan ganran o'r ysbail, sef tua 7,500 darn o aur.

Tair wythnos wedi ei orchest enwocaf, cafodd ei gyhuddo o ymosod ar longau Sbaen oherwydd fod cyfnod o heddwch wedi cael ei gyhoeddi rhwng Sbaen a Lloegr. Cafodd ei anfon i Lundain i sefyll ei brawf a thaflwyd ef i garchar. Yn y pendraw, cafodd ei ryddhau a'i wneud yn farchog gan y Brenin Siarl II (oherwydd roedd llwyddiant Harri wedi golygu cyfoeth mawr i'r Brenin!). Nawr Syr Harri Morgan oedd ef. Anfonwyd ef yn ôl i Jamaica i fod yn rheolwr ar yr ynys.

Erbyn diwedd ei oes, credir fod Morgan wedi casglu cynifer â miliwn o ddarnau aur, a hynny'n bennaf rhwng 1669 a 1671. Er hynny, roedd wedi gwario cymaint fel iddo fynd i ddyled. Erbyn hyn, roedd yn yfed yn drwm iawn hefyd. Enwyd diod rym enwog ar ei ôl, gyda'i lun yn ymddangos ar y label.

Bu farw Harri Morgan yn 1688 o'r dropsi - neu oedema - a gormod o alcohol. Yn ei angladd taniwyd pob gwn yn yr harbwr yn deyrnged iddo wrth i fôr-leidr enwoca'r byd gael ei gladdu ar dir sych – a hynny er mai'r gred oedd y dylai fod môr-ladron yn cael eu claddu dan y tonnau.

Ond, roedd un taith olaf yn wynebu Harri Morgan. Ar y 7fed o Fehefin 1692, bu daeargryn cryf a llusgwyd mynwent Port Royal i'r môr gan don anferth - enghraifft gynnar o tsunami, mae'n debyg. Llusgwyd gweddillion Harri Morgan i'r môr - diweddglo perffaith i un a fu'n teyrnasu'r tonnau am flynyddoedd.

Mae ei ddylanwad i'w weld o hyd. Yn wir, credir mai ef yw ysbrydoliaeth cymeriad ffuglennol Capten Jack Sparrow yn ffilmiau hynod boblogaidd Disney, 'Pirates of the Carribean'. Hefyd, ym mis Awst 2011, cred Archaeolegwyr o Brifysgol Texas State eu bod wedi darganfod gweddillion o un o longau Harri a suddodd ger y safle yn 1671. Roedd e ar ei ffordd i ddinas Panama gyda'i ddynion. Dywed yr archaeolegwyr eu bod wedi darganfod rhan o'r llong a blychau cargo a chistiau'r môr-ladron.

Dydd Mercher y 25ain o Chwefror 2015

Amcan: dod o hyd i gysyllteiriau amserol mewn bywgraffiadur.

Agoriadau	Cysyllteiriau amserol	Cysyllteiriau eiriau
	Tra'n blentyn,...	Serch hynny
	Maes o law,...	Oherwydd hynny
	Yn fuan wedi,...	Er hynny
	Cyn pen dim	Fodd Bynnag
	Nesaf	Ond
	Ym 1668	Hefyd.
	I ddechrau,...	
	O'r diwedd,...	
	Rhai blynyddoedd yn ddiweddarach,...	
	tair wythnos wedi,...	
	Yn y pendraw,..	

Bywgraffiadur John Lennon. Uwch-Lefelu.

Ar y 9fed o Hydref, 1940 Ganwyd John Winston Lennon yn Ysbyty Plant Lerpwl. Gwahanodd ei rieni, Alfred a Julia Lennon erbyn 1946. ~~AH~~ Aeth John i fyw ~~gai~~ gyda'i Fam a'i phartner newydd, John 'Bobby' Dykins. Rhai blynyddoedd yn ddiweddarach, aeth i fyw gyda'i fodryb, Mimi Smith, a'i gŵr George, i'w cartref o'r enw 'Mendips' ar Menlove Avenue yn Woolton, ardal o fewn Lerpwl. Mynychodd Ysgol Gynradd ~~Dovedale~~ Dovedale ac yna, o fis Medi 1952 ymlaen, Ysgol Uwchradd Quarry Bank. Wedi iddo adael yr ysgol, aeth i astudio yng Nghholeg Celf Lerpwl. Wedi llawer o swnian ~~John~~ John y byddai'n cytunodd mam i'w gitâr iddo.

Agoriadau

Berfau Cryno	Cysyllteiriau amserol
Ganwyd	Erbyn 1946
Aeth	~~Cyr~~ Cyn hir
Mynychodd	Ym mis Gorffenaf.

Dydd Llun yr 2il o Fawrth 2015.

Amcan: casglu gwybodaeth am fywyd Ray Gravell

Bywyd Cynnar ac addysg

- 1951, wedi ei eni.
- Yng Nghydweli.
- byw yn Mynydd-y-garreg
- Jack - enw ei thad.
- Ysgol Gynradd Porth Tywyn
- Ysgol Ramadeg Caerfyrddin
- Cefnogi Llanelli.
- 1965 Bu farw ei dad - ~~Ss~~ lladd ei hun.
- Gyrfa rygbi
- Canolwr
- Cyflym ac yn gryf.
- 1970 - gêm gyntaf dros Lanelli
- 1972 - Llanelli 9 Seland Newydd 3.
- 8fed o Ionawr 1975 gêm cyntaf Cymru yn erbyn Ffrainc.
- ennill ei gap cyntaf.
- Cyn y gêm teimlo'n hapus am ei d
- 1980 - taith y Llewod i De Affrica.
- 1985 - bron 500 o gemau i Lanelli

gafodd ei wneud yn lywydd club
Llanelli:
- 1985 - wedi ymddeol

Actio a chyflwyno

- actio yn 'Up 'n' Under', 'Owain Glyndŵr'
- 'Rebecca's Daughters' - peter o'~~toole~~ toole'
- Cyflwyno ar 'Radio Wales a 'Radio
Cymru
- Sylwebydd. ✓

Bywyd Personol

- Byw ~~yn~~ ar stryd - Heol 'Ray Gravell'
- wedi priodi yn 1991 - Mari
- Anrheg i ei wraig oedd ~~tocyn~~ tocyn tymor 10 mlynedd i weld Llanelli
- Cafodd plant - Manon a ~~Gwennan~~ Gwenan
- 'West is Best' - dywediad.
- gêm yw rygbi, bywyd yw teulu. ✓

- Cyffrous
- methu reoli ei deimladau

Ei gymeriad

- person emosiynol
- Cyn gemau roedd e'n bod yn sal, sgrechian, cloi ei hun yn y ty bach ac ~~bang~~ bangio'r drysau, crio.
- wedi pwnio chwaraewr Ffrainc
- ansicr.
- gofyn pawb os oedd pobeth wedi mynd yn cywir.
- 1975 - rhannu ~~stafedd~~ stafell gyda JJ Williams cyn y gêm Ffrainc, pacio'i bagiau ond dywedodd ~~e~~ JJ Williams i fynd yn ol i'r gwely. ✓

Cyn pob gêm bydd y doctor yn ~~fe rhoid~~ rhoi 'smartie' iddo oherwydd roedd e'n teimlo'n nerfus.
- ar ddiwedd y gêm bydd e'n gofyn am un arall.
- roedd en meddwl roedd e'n tablet

Ei arwyr

- Dafydd Iwan - canu caneuon gwlad garol.
- pryd roedd e'n cloi ei hun yn y ty bach roedd e'n canu caneuon ~~Iwan~~ Dafydd Iwan.
- Ar y fforda yn y bws i De Affrica - chwarae caneuon Dafydd Iwan.
- Ddim yn hoffi bod ~~ty~~ rhywun o Llundain yn tywysog Cymru.
- arwyr arall Owain Glyndwr -
- arwain rhyfel Cymru yn erbyn Lloegr.
- mynd ar y cae rygbi yn teimlo fel Owain Glyndwr.
- arwyr arall - ~~James~~ Carwyn James hyfforddwr.
- eisteddfod - eilod o'r orsedd - Gidwad

Clefyd y siwgr a'i farwolaeth

- 2007 - darganfyddodd fod angen iddo
- 2000 - ffeindiodd allan bo ~~ganddo~~ gandddo Clefyd colli ei ~~bwo~~ coes ac roedd angen iddo cael coes ffug gyda bathodyn y Sgarlets.

- ~~Ar~~ Ar yr 31ain o Hydref 2007 - bu farw ~~Ray~~ Ray Gravell
- 35 blynedd yn union - Llanelli yn erbyn Zeland Newydd
- trawiad ar y galon yn Sbaen.
- angladd ar Barc y Strade
- 10,000 o bobl yn yr angladd.

✓✓

Dydd Gwener 6ed o Fawrth 2015

Amcan: ysgrifennu bywgraffiad Ray Gravell.

Raymond William Robert Gravell oedd un o arwyr Mwyaf Cymru erioed. Dyn oedd yn caru rygbi, ei deulu a'i wlad. ✓✓

Ganwyd Ray yng Nghydweli 1951 Roedd e'n byw yn Mynydd-y-garreg ac ~~yn mynd~~ aeth i Ysgol Gynradd Porth Tywyn. Mynychodd i ysgol Ramadeg Caerfyrddin ac roedd yn chwarae rygbi i dîm Llanelli. Pan ddaeth Ray allan o ysgol un diwrnod gofynodd ei fam lle roedd ei dad, doedd ei fam ddim yn gwybod felly aeth i chwilio ag ffeindiodd ei tad wedi marw ar y mynydd. Bu farw Jack (ei dad) ym 1965.

Dyn Cryf a chyflym oedd Ray. ~~yn chwarae i dîm Llanelli~~. Ym 1970, chwaraeodd Ray ei gêm cyntaf dros Llanelli, ar ben hynny, ym 1972 chwarae gêm yn erbyn Zeland Newydd a ~~curo~~ curo nhw o 9-3. Cafodd Ray ei ddewis i chwarae i dîm rygbi Cymru. Ar yr 8fed o Ionawr 1975, chwaraeodd ei gêm cyntaf yn erbyn Ffrainc. Cyn y gêm, roedd e'n teimlo'n hapus am ei dad gan fod tad ~~Ray~~ Ray Gravell wedi cyflwyno chwaraeon i Ray. Yn 1980, aeth y Llewod (tîm roedd Ray yn chwarae i) ar taith i De Affrica i chwarae gêm o rygbi. Erbyn 1985, chwaraeodd bron 500 o gemau i Llanelli a'i wedi ymddeol o chwarae rygbi felly ~~cafodd~~ cafodd ei

wneud yn Llywydd tîm Llanelli. ✓

Ar ôl chwarae rygbi, aeth i actio. Roedd e'n actio mewn llawer o raglenni teledu e.e. 'Up 'n' Under', 'Owain Glyndŵr', 'Rebecca's Daughters'. ~~Peter Peter~~ Hefyd, roedd e'n cyflwyno ar Radio Wales a 'Radio Cymru'.

Daeth Ray yn mwy a mwy enwog wrth ~~i~~ wneud ei waith, oherwydd hynny, roedd e'n byw ar stryd o'r enw 'Heol Ray Gravell'. Priododd gyda merch o'r enw Mari yn 1991. Ar ôl y briodas prynodd Ray anrheg i ei wraig. Yr anrheg oedd tocyn 10 mlynedd i weld Llanelli yn chwarae rygbi. Cafodd plant - dwy ferch ~~o'r enwau~~ a'u henwau nhw oedd Manon a Gwenan. Roedd gan Ray Gravell dau ddywediad. Un ohonyn nhw oedd 'West is best' a'r llall oedd 'gêm yw rygbi, bywyd yw teulu'.

Person emosiynol iawn oedd Ray. Cyn gemau rygbi, bydd e'n gwneud llawer o bethau. Weithiau roedd e'n cloi ei hun yn y tŷ ~~bach~~ bach ac yn bangio'r drws. Hefyd, roedd e'n crio pryd roedden nhw'n canu anthem oherwydd roedd e'n caru Cymru. Pryd roedden nhw'n chwarae gêm rygbi yn erbyn Ffrainc, dwedodd un o chwaraewyr Ffrainc rhywbeth i Ray Gravell ac yn lle ateb y chwaraewr Ffrainc yn ôl, pwniodd e yn y gwyneb. Cyn pob gêm, byddai y doctor yn rhoi 'smartie' iddo oherwydd roedd

e'n teimlo'n nerfus ac ar ddiwedd
y gêm, byddai e'n gofyn am un
arall. ✓
Dafydd Iwan oedd un o
arwyr ef am ganu caneuon gwladgarol.
Yn Ogystal â hynny, roedd Owain
Glyndŵr yn ~~arwr~~ yn arwr Ray, gan fod e'n ymladd
dros Gymru. Roedd Ray yn mynd ar
y cae rygbi yn teimlo fel ~~Ray~~
Owain Glyndŵr. Yn 2000, ffeindiodd allan
bod ganddo Clefyd y Siwgr. Yn 2007 darganfyddodd
bod angen iddo golli ei goes
a cael coes ffug gyda bathodyn y
Sgarlets.
Aeth ar wyliau i Sbaen
a chafodd trawiad calon. Bu farw
Ray Gravell ar y 31ain o Hydref
~~200735~~ ~~bly~~ 2007, 35 blynedd yn
union i'ers gêm Llanelli yn erbyn
Zeland Newydd. Aeth 10,000 o
bobl i angladd Ray Gravell. ✓

Asesiad: Ysgrifennu – Ysgrifennu bywgraffiadur 'Ray Gravell'		
Meini Prawf Llwyddiant		**Sylwadau**
Agoriadau	✔	Defnydd da o rhai berfau cryno a chysyllteiriau ar gychwyn brawddegau!
Cysyllteiriau	✘	'oherwydd' / 'ond' – ond mae angen gwneud mwy o ddefnydd o gysylltеiriau er mwyn ymestyn hyd brawddegau.
Atalnodi	✘	Rhaid cofio'r 'coma' yn dilyn agoriadau diddorol!
Treigladau	✔	Treiglo'n gywir ar y cyfan – ond mae'n rhaid i ti gymryd mwy o ofal gyda'r 'ei' gwrywaidd.
TARGED(AU): + Cofia am y collnodau hollbwysig! + Hoffwn petaet yn ymdrechu i gynnwys mwy o enghreifftiau o atalnodi heriol e.e. hanner-colon.	✔ ✔	Rwyt wedi cynnwys y gwahannod a chromfachau yn dy waith.
Sylwadau: Da iawn Eiri! Llwyddaist i gynnwys llawer o ffeithiau a hanesion diddorol am fywyd Ray Gravell dy fywgraffiadur.		
Y Ffordd Ymlaen: + Gwna ymdrech i gynnwys mwy o gysylltеiriau diddorol yn dy waith er mwyn ymestyn hyd brawddegau e.e. serch hynny, yn ogystal, fodd bynnag. + Cofia'r 'comas' yn dilyn agoriadau diddorol! + Y tro nesaf yr wyt ti'n ysgrifennu bywgraffiadur, gwna ymdrech i ysgrifennu paragraff cloi sy'n crynhoi pam fod Ray Gravell yn arwr yma yng Nghymru.		
Sylwadau'r Disgybl: Iawn, dwi'n deall.		

e'n teimlo'n nerfus ac ar ddiwedd y gêm, byddai e'n gofyn am un arall. ✓ Dafydd Iwan oedd un o arwyr ef am ganu caneuon gwladgarol. Yn ogystal â hynny, roedd Owain Glyndŵr yn wladgarwr Ray ~~oherwydd~~, gan fod e'n ymladd

Tasg: Ysgrifennu bywgraffiadur

Meini Prawf Llwyddiant:

	Fy asesiad i	Asesiad partner dysgu	Ffordd ymlaen
1. Cyflwyniad effeithiol	✓	✓	Falle defnyddio trosiad neu idiom i disgrifio Ray Gravell.
2. Trefn gronolegol	✓/✗	✓	Rwyt ti wedi rhoi dy bywgraffadur ar Ray Gravell mewn trefn gronolegol.
3. Cynnwys digon o ffeithiau	✓	✓	Rwyt ti wedi defnyddio digon o ffeithiau.
4. Agoriadau a chysyllteiriau diddorol	✓	✓	Defnydd da o agoriadau e.e. Erbyn 1985.
5. SPPLAT! (yn enwedig atalnodi diddorol a'r treigladau yn dilyn 'ei')	✓	✓/✗	Tro nefaf ceisio defnyddio atalnodi mwy heriol.

★ Rydw i'n hoffi dy cyflwyniad oherwydd mae o'n effeithiol iawn.

★ Rwyt ti wedi defnyddio llawer o agoriadau diddorol a gwahanol.

Os oes modd, ceisio defnyddio atalnodi bach mwy heriol.

Dydd Mercher y 4ydd o Fawrth 20

Amcan: Ymarfer defnyddio Cysyllteiriau Ach

1. O ganlyniad i'r tywydd poeth, mae'n rhai gwisgo Eli haul.
2. Achos bod plant yn brifo wrth chwarae pêl-droed, mae pêl-droed wedi cael ei banio.
3. ~~O gofio bod~~ Gan fod y tywydd yn braf, rydym yn gallu mynd allan.
4. Er mwyn mynd allan, mae angen byh
5. Er gwaethaf y tywydd, rydym dal yn gallu mynd allan. (oddi)
6. Oherwydd bod y ~~H~~ tywydd yn heulo mae'r plant bach angen chwarae o dd cysgod.

Berfau cryno.

1. Cafodd ~~Aur~~ fur o siocled am ei benbl
2. ~~Aeth i'r ysgol ar~~ jar ~~gwyliau i Sbaen~~
   Aeth i Sbaen a chafodd toriad calon
3. Llwyddodd i ymuno ~~mehon~~ a'r tîm rygb Cymru.
4. Brwydrodd Owain Glyndŵr yn erby Lloegr.
5. Mynychodd ~~f~~bachgen i'r ysgol pob d
6. Perfformiodd ar raglen teledu ar ôl i ymddeol o rygbi.
7. Ysbrydoliodd Owain Glyndŵr oherwyd roedd Ray Gravell yn teimlo fel Owain Glyndwr ~~pryd~~ pan roedd e'n cerdded allan ar y cae.
8. ~~Dathlodd~~ Dathlodd ei benblwydd ar ei wyliau.

Da iawn * Cofia'r collnod!

43

~~Dydd Llun y 13eg o Ebrill 20~~
~~Amcan: Uwch-lefelu paragraff agoriadol araith.~~

Dydd Llun y 13eg o Ebrill 2015
Amcan: Uwch-lefelu paragraff agoriadol araith.

Annwyl gyfeillion, credaf fod y defnydd o anifeiliad gwyllt mewn syrcas yn warthus. Fe wŷr pawb fod gorfodi nhw i berfformio o flaen pobl yn greulon! Does dim amheuaeth ~~fod~~ eu bod nhw yn cael eu cadw mewn llefydd cyfyng, yn cael eu cludo o un lle i'r llall mewn cewyll, ac yn cael eu camdrin gan eu perchnogio. Mae'r peth yn warthus, warthus, warthus! Mae lle i gredu fod y syrcas yn gallu bod yn llwyddiannus heb anifeiliaid e.e. Cirque du Soleil. Mae'n rhaid i'r creulondeb yma ddod i ben. Diolch gyfeillion.

Ⓣ Cynnwys cwestiynau rhethregol a chysyllteiriau diddorol.

Dydd Mawrth y 14eg o Ebrill

Amcan: ysgrifennu adolygiad o lyfr.

Y llyfr rydw i wedi bod yn darllen yw Jigi ap Sgiw Dial y polter-ŵydd a cafodd ei ysgrifennu gan Michael Lawrence ac addasiad Daniel Glyn. Mae Michael Lawrence wedi ysgrifennu llawer o llyfrau Jigi ap Sgiw a'i ffrindiau. ~~Stori~~ Stori stori doniol, Cyffrous ac anturus yw ~~llyfr~~ Jigi ap Sgiw. Y darn mwyaf doniol yw pryd mae Pit (un o ffrindiau Jigi) yn ~~a~~ cwympo mewn draen drewllyd ac mae ei ddillad smart wedi cael ~~eu~~ ei rhwygo ac mae yna mwd drostyn nhw gyd.

Ar ddechrau y llyfr yma, mae Jigi yn byw ar fferm gyda dyn o'r enw Mr Wilias. Mae Jigi yn disgrifio Mr Wilias mewn ffordd gas iawn trwy ddweud mae'n dew ac yn sarrug pob tro mae'n gweld e. Blynyddoedd yn ddiweddarach, ymddeolodd Mr Wilias a symudodd i fyw rhywle arall. Roedd gan Mr Wilias gwraig ond bu farw ei wraig felly cafodd e gŵydd. Y gŵydd oedd y peth mwyaf gwerthfawr i Mr Wilias, fodd bynnag cafodd ei rhedeg drosodd pryd roedd adeiladwyr yn ~~adeiladu~~ adeiladu ~~a~~ canolfan siopa yn lle y fferm gan fod Mr Wilias [illegible] wedi symud

Ina, un diwrnod daeth ysbryd yr
ŵydd i dŷ Jigi a brathu pawb
oedd yn y tŷ. Doedd Jigi a'i
ffrindiau ddim yn gwybod beth oedd
yn mynd ymlaen. Wedyn fe welon
nhw cysgod Anti Heti (enw'r ŵydd) ac
roedden nhw'n meddwl bod y anti H
yn mynd i frathu nhw eto, fodd
bynnag doedd anti Heti heb wne
unrhyw beth, gyd roedd hi eisia
sylw Jigi, Amni a Pi
Meddyliodd Jigi beth i wneud gyd
hen anifail yma felly meddyliodd
ddechrau siarad gyda'r wydd a
gofyn pob math o gwestiynau
fel "Ble wyt ti wedi cael
dy gladdu?" a "wyt ti eisiau symu
lle wyt ti wedi cael dy gladdu?" a
gyd? dwedodd y ŵydd oedd Sss..
Doedd Jigi ddim yn gwybod beth
wneud felly aeth i ffeindio bedd y
ŵydd a claddu rhywle arall.
Gweithiodd y techneg yn dda iau
oherwydd ar ôl hynny doedd yr
ŵydd byth wedi dod i tŷ Jigi
eto.

Fy hoff ran o'r llyfr oedd
pryd roedd Jigi angen i ffeindio
lle i roi Anti Heti ond doedden
nhw methu ffeindio unrhyw le.
Rydw i'n hoffi'r darn yma
oherwydd mae'n her i Jigi a'i
ffrindiau. Hefyd roedd e'n
cyffrous oherwydd roedden nhw angen
i cuddio yn rhai bach y gwyndfa

siopa. Roedd yn rhaid i'r ~~bechgyd~~ bechgyn mynd mewn i'r ty bach y merched. Hefyd, roedd y darn yma ychydig bach yn ofnus oherwydd yn sydyn, daeth fenyw i'r ty bach yng hanol nôs. Roedd Pit wedi cloi ei hun tu fewn i'r ty bach fel bod y menyw ddim yn gweld e yn rhy bach y merched ond doedd Jigi methu cau y drws felly gwelodd y menyw ef.

Fy hoff gymeriad yw Anni (ffrind arall Jigi) oherwydd mae hi'n dda iawn am wneud ~~Sial~~ her ac mae ganddi hi syniadau da. E.e. pryd roedd rhaid iddyn nhw gladdu Anti Heti, roedd Anni wedi gwneud popeth oherwydd roedd Jigi a Pit ~~ddim~~ yn ofnus. Hefyd, dwi yn hoffi Jigi oherwydd mae'n ~~dd~~ direidus iawn pryd ~~roedd~~ doedd e heb dweud wrth ei mam bod e'n mynd allan a chafodd ei hoff ddillad yn mwdlyd dros ben.

Mae yr awdur wedi defnyddio llawer o berfau cryno e.e sgrechiodd, atebodd, criodd, holodd, gwenodd ac esboniodd. Hefyd yr idiom mae ef wedi defnyddio yw '~~ei W~~ 'a'i wynt yn ei ddwrn'.

Yn fy marn i, roedd a stori ymlaen wych oherwydd roedd e'n gyffrous iawn ar y dara pryd roedden nhw angen ffeindio rhywle i gladdu Heti. Hefyd, roedd e'n doniol oherwydd roedd yn rhaid Pît ymestyn i lawr drain ac roedd e wedi cwympo tu mewn y draen drain. Dyma oedd un o fy hoff lyfrau.

* Dealltwriaeth dda iawn o gynnwys y nofel.
* Rwyt wedi cynnig rhesymau i gefnogi dy farn.
+ Y cam nesaf i ti wrth ymateb i beth wyt ti'n ei ddarllen yw i gynnwys 'dyfyniadau' o'r te i gefnogi dy syniadau a dy farn.

Dydd Mercher y 15fed o Ebrill 2015.

Amcan: casglu gwybodaeth ar gyfer araith ar gyflogau pêl-droedwyr.

Tasg 2

O blaid 1 = Mae chwaraewyr a chlybiau pêl-droed yn gwneud gwaith amhrisiadwy yn cynrychioli elusennau amrywiol.

Rydw i wedi dewis yr un am elusen oherwydd maen dweud wrthyn ni fod rhai or arian maen nhw'n cael yn mynd rhywle arall, nid ddim ond i'r chwaraewyr.

o blaid 2 = Ennillodd Manchester United £60 miliwn am ennill yr Uwch-Gynghrair yn 2013.

Rydw i wedi dewis yr un yma oherwydd maen dda bod y chwaraewyr neu'r timau yn derbyn ~~ennill~~ yr arian am ennill y cystadleuthau.

Yn erbyn 1 = Mae Lionel Messi yn ennill £200,000 yr wythnos! Byddai hynny'n cyflogi 9 nyrs am flwyddyn.

Rydw i wedi dewis yr un yma oherwydd dydy e ddim yn deg bod nyrs'S angen i achub bywydau pobl ac yn cael ei talu yn warthus, ac mae Lionel Messi yn derbyn llawer o arian am chwarae match pêl-droed.

Yn erbyn 2 = Nid yw chwaraewyr pêl-droed yn gosod esiampl dda i blant a phobl ifanc oherwydd maent yn rhegio ar y llawr ac yn twyllo i ennill ciciau o'r Smotyn

Rydw i wedi dewis yr un yma oherwydd mae rhai chwaraewyr pêl-droed yn gosod esiampl drwg i'r plant sydd yn trio dysgu pêl-droed trwy ymladd ar y cae.

Tasg 5

Ffaith 1 = Enillodd Manchester United £ miliwn am ennill yr Uwch-Gynghrair yn 2013. Enillodd Bayern Munich £ miliwn am ennill Cynghrair y pencampwyr. ✓

Ffaith 2 = Mae Lionel Messi yn ennill £200,000 yr wythnos! ✓

Ffaith 3 = Mae chwaraewyr a chlybiau pêl-droed yn gwneud gwaith amhris yn cynrychioli elusennau amrywiol

Barn 1 = Mae lle i credu mai y chwaraewyr yw wyneb y clybiau oherwydd y chwaraewyr y mae'r cefnogwyr yn dod i'w gwylio. ✓

Barn 2 = Yn anffodus, does dim teyrngarwch ym mhêl-droed bellach oherwydd mae chwaraewyr yn fodlo symud i unrhyw le os ydyn nhw cael cynnig arian mawr. ✓

Barn 3 = Nid yw chwaraewyr pêl-dr yn gosod esiampl dda i blant a phobl ifanc. ✓

~~Tasg 4~~ tuedd 1 = "Does dim amheuaeth fod chwaraewyr pêl-droed angen yr arian yma i fyw; i gefnogi eu teuluoedd ac i sicrhau fod gandd nhw ddigon o arian ar gyfer gweddill eu hoes. Dim ond rhyw

bymtheg mlynedd, os ydych chi'n lwcu
yw hyd gyrfa chwaraewr"

Dyma enghraifft o duedd oherwydd
mae chwaraewyr yn dweud byddai
nhw angen yr arian am eu
teuluoedd.

Tasg 4 =
yn cyfoethog = yn gyfoeddog.
talu'n da = talu'n dda.
o clybiau'n = o glybiau'n
o teuluoedd = o deulluoedd.
i gwylio = i wylio.
i credu = i gredu.
i miliynau = i filiynau.
i plant = i blant.
yn diolchgar = yn ddiolchgar
i talu = i dalu

Tasg 5

Dydd Gwener yr 17eg o Ebrill 201

Amcan: ysgrifennu araith.

Ffrindiau, teimlaf fod chwaraewyr pêl-droed yn cael llawer gormod o arian am chwarae gêm o bêl-droed. Beth ydych chi'n meddwl mae nhw'n gallu gwneud gyda'r arian i gyd? Yn fy marn i, dylai nyrsus cael llawer, llawer mwy o arian, hyd yn oed os dydyn nhw ddim yn gweithio pob dydd trwy'r dydd. Mae nhw yn achub bywydau pobl, yn ogystal a hynny, mae nhw yn gwella pobl. Mae'n debyg fod Gareth Bale yn derbyn £300,000 yr wythnos, felly, pob blwyddyn mae'n derbyn £15,600,000 ac mae'n ~~hy~~ Cymru 640 blwyddyn i nyrs dderbyn yr arian hwnna.

Rydw i'n deall bod rhai o chwaraewyr yn rhoi tipyn bach o'u arian i elusennau, ond, dydy e dal ddim yn deg bod chwaraewyr pêl-droed yn cael ~~sut~~ gymaint o arian. Mae'r peth ~~yw~~ yn warthus, warthus, warthus!! Sut ydych chi'n meddwl mae'r ~~doctor~~ nyrsus yn teimlo; neu pam mae pêl-droedwyr yn cael llawer ~~llaw~~ o arian? Yn aml, dydy chwaraewyr pêl-droed ddim yn gosod esiampl dda i blant bach sydd yn ceisio dysgu sut i chwarae e.e. roedd

Luis Suarez wedi brathu ~~rhywy~~ rhywun ar y cae. Hefyd, mae rhan fwyaf o'r chwaraewyr yn ymladd gyda'r dyfarnwr heb reswm.

Gyfeillion, beth ydych chi'n meddwl gallwn ni wneud? Mae hi'n gwastraff arian llwyr. Pam ~~ydy~~ mae'r ~~clwbiau~~ clybiau wedi *GP1* penderfyny rhoi gymaint o arian iddyn nhw?

Gobeithio'ch ~~rydych~~ bod chi wedi bod yn gwrando.

Diolch.

✓

*GP1:

* Rwyt wedi cyfarch y gynulleidfa'n effeithiol a chynnwys cwestiynau rhethregol.
* Rwyt wedi cynnig nifer o resymau i gefnogi dy farn.
+ Y tro nesaf, gwna'n siwr dy fod yn cloi dy araith gyda rhai o dy syniadau dy hun ynglŷn â be allai FIFA ei wneud i ddatrys y broblem.

Dydd Mercher 29ain o Ebrill 2015

Amcan: defnyddio berfau'n effeithiol er mwyn ysgrifennu'n gryno.

1) Addawodd chwaraewr Cymru, Aaron Ramsey, y bydd o'n dod yn ol yn fwy ffit nag erioed. Dyma'r tro cyntaf i'r Cymro Cymraeg 19 oed roi sylw am y digwyddiad pan torrodd ei goes mewn dau le. Achosodd wy y niwed hyn gan Ryan Shawcross o Stoke City. Digwyddodd ~~odd~~ iad yn glir ac gan yn dd Diolch i'r tîm meddygol yn Stoke ac i Glenn Whelan, a fu'n ei helpu ar unwaith ar y cae.

2) Dwedodd gyrrwr yn yr Alban ei fod wedi "syfrdanu" ar ôl cael dirwy o £60 am chwythu ei drwyn wrth eistedd en ei fan. Yn ôl Michael Mancini, 39, Stopiodd fan mewn traffig ar stryd yn Ayr, a cododd brêc llaw cyn iddo sychu ei drwyn. Ond gofynnodd heddweision wrth ymyl iddo i dynnu i ochor y ffordd. Yn ôl Michael Mancini, Sydd yn byw yn Prestwick ac sydd â busnes ailwan dodrefn yn Ayr, roedd o wedi "syfrd

Mae chwaraewr ifanc arbennig Cymru, Aaron Ramsey, wedi addo y bydd yn dod yn ôl i chwarae yn fwy ffit a chryfach nag erioed. Dyma'r tro cynta' i'r Cymro Cymraeg 19 oed roi sylw cyhoeddus am y digwyddiad erchyll pan dorrodd ei goes mewn dau le. Dyw'r datganiad yn sôn dim, un ffordd na'r llall, am y chwaraewr a achosodd y niwed, Ryan Shawcross, yr amddiffynwr o Stoke City. Roedd yn cofio'r hyn ddigwyddodd yn glir ac yn diolch yn fawr i'r tîm meddygol yn Stoke ac i Glenn Whelan, chwaraewr y Potters, a fu'n ei helpu ar unwaith ar y cae.

Mae bron i hanner pob rhywogaeth o brimat ar y ddaear mewn peryg o ddiflannu, mae ymchwil newydd wedi rhybuddio heddiw. Roedd yr ymchwil wedi cael ei ryddhau gan Sw Gerddi Bryste heddiw ac mae'n cynnwys rhestr o'r 25 primat sydd dan y mwyaf o fygythiad. Mae'r ymchwil gan 85 o arbenigwyr ledled y byd yn dangos bod perthnasau agosâ'r ddynol ryw - epaod, mwncïod, lemyriaid ac eraill - ar fin cael eu colli am byth o'r Byd. Dinistriad coedwigoedd trofannol, y fasnach anifeiliaid anghyfreithlon a hela anifeiliaid am eu cig oedd yn bennaf gyfrifol am y cwymp mewn niferoedd. Mae'r 25 primat mewn peryg yn cynnwys pump o Fadagascar, chwech o Affrica, 11 o Asia a thri o America.

Mae gyrrwr yn yr Alban yn dweud ei fod wedi "syfrdanu" ar ôl cael dirwy o £60 am chwythu ei drwyn wrth eistedd yn ei fan. Yn ôl Michael Mancini, 39, roedd wedi stopio'r fan mewn traffig trwm ar stryd fawr yn Ayr, ac wedi codi'r brêc llaw cyn iddo sychu ei drwyn. Ond gofynnodd heddweision oedd yn sefyll wrth ei ymyl iddo i dynnu i ochor y ffordd. Cafodd wybod nad oedd mewn rheolaeth o'i gerbyd ac fe gafodd ddirwy o £60 a thri phwynt ar ei drwydded. Yn ôl Michael Mancini, sydd yn byw yn Prestwick ac sydd â busnes ailwampio dodrefn yn Ayr, roedd o wedi "syfrdanu".

Mae'r Swyddfa Dywydd wedi dweud eu bod nhw'n mynd i roi'r gorau i gyhoeddi rhagolygon fesul tymor ar ôl dau gamgymeriad mawr y llynedd. Roedd y swyddfa, sy'n darparu rhagolygon y tywydd ar gyfer y BBC a chwmnïau eraill, wedi dweud y byddai yna haf poeth y llynedd. Fe wnaeth hi fwrw'n drwm gydol mis Mehefin, Gorffennaf ac Awst. Roedd y Swyddfa Dywydd hefyd wedi cyhoeddi y byddai yna aeaf cynnes, ond cafodd y wlad ei tharo gan yr eira trymaf ers degawdau. Heddiw dywedodd y Swyddfa Dywydd ei bod hi'n rhy anodd rhagweld y tywydd yn yr hir dymor ac na fydden nhw'n parhau gyda'r rhagolygon. Yn hytrach, fe fyddan nhw'n cynnig rhagolygon misol.

Dydd Mawrth y 5 o fai 2015

Amcan: ysgrifennu adroddiad ~~pap~~ papur newydd.

Anaconda ARGOL

Llwyddodd anaconda i ddianc o Syrcas yn Abersoch bore ddoe. Rhyddhaodd y protestwyr RHYDD yr anaconda oherwydd mae nhwn credu bod y Syrcas yn trin anifeiliaid yn waeth.

Rhyddhau neidr

Tua hanner awr wedi chwech bore ddoe, ~~roedd~~ aeth y Syrcas i Abersoch ac ~~ath~~ dechreuodd y protestwyr ymladd gyda Mr. Anhygoel. Tra bod y protestwyr yn ymladd, roedd rhai o'r protestwyr wedi mynd i agor cawell Alun ~~yr~~ Anaconda.

Mrs. Davies yn dod o hyd i'r neidr.

Dod o hyd i'r neidr.

Rhai dyddiau'n (oriau) ddiweddarach, roedd ~~a~~ Mrs Davies, ~~yn~~ dynes oedrannus yn hongian ei dillad ar y lein, teimlodd rhywbeth llysnafeddog a carlamodd i'r tŷ a galw 999 yn syth, ac aeth y plismon Huw Davies draw hefyd. Syrpreis oedd hi bod Alun yr anaconda yn gorwedd yn yr haul ar lein dillad Mrs Davies. ~~Ar ôl dod o hyd i Alun yr anacon~~

Arestio a rhybudd

Ar ôl ffeindio Alun yr anaconda roedd 2 o'r protestwyr RHYDD wedi cael ei arestio: ~~ac roedd~~ ~~At~~ Rhys Puw a Mari Bowen. Hefydd, Cafodd Mr. Anhygoel a 4 eilod arall o'r potestwyr rhybudd am ymladd.

"Mae'r criw RHYDD ma'n medawl eu bod nhw'n deall pob dim, ond y ffaith yw mae'r anifeiliaid gwyllt yn hapus ac yn ddiogel yma," dywedodd Mr. Anhygoel, Perchennog y Syrcas, "Mae nhw'n cael y gofal gorau posib ac maent yn mwynhau perfformio a rhoi pleser i'r gynulleidfa."

"Os ydi Mr. Anhygoel yn ymddwyn fel hyn gyda pobl, ysgwn i sut mae o'n ymddwyn gyda'r anifeiliaid?" oedd ymateb Edward Ellis, Cadeirydd mudiad RHYDD.

Perfformio

~~Felly~~, O ganlyniad i ~~Huw~~ Huw Davies yn ffeindio'r anaconda, Cafodd ~~ef~~ dd diedi am ddim i weld y perfformiad nesaf.

Ble mae'r anaconda erbyn hyn?

* GP1 aelod, aelod, aelod, aelod, aelod.
* Paragraff agoriadol arbennig o dda!
* Defnydd da o agoriadau amrywiol.
+ Cofia gloi dy adroddiad gyda'r newyddion pwysig diweddaraf h.y. bod yr anaconda yn ôl yn ddiogel yn y syrcas.

Ref: BO3

Dydd Mawrth y 12^fed o Fai 2015
Amcan: ymateb i ddarllen: Trychineb Tyrau

1) Cafodd dros 6,000 ~~ei~~ pobl eu lladd.
2) Roedd yr awyrennau wedi taro mewn i Pentagon yn Washington.
3) Yn Eglwys St. Pauls cynhaliwyd sawl gwasanaeth i gofio am y rhai a ddioddefodd ar fedi'r 11eg. ~~gan~~
4) Roedd y dynion tân yn cydymdeimlo'n fawr â theuluoedd y swyddogion a gollodd eu bywydau yn Efrog Newydd ac maen nhw wedi bod wrthi'n codi arian ar eu cyfer ers 11eg Medi.
5) ~~Roedd~~ ~~Paul~~ Pryd roedd ~~hi'n~~ ei'n eistedd ~~ar~~ wrth ei ddesg, ~~roedd~~ ~~o~~ dechreuodd yr adeilad i grynu.
6). Wrth i'r goroeswr rhedeg lawr y grisiau, roedd hi'n teimlo'n ofnus oherwydd doedd neb yn gwybod beth oedd yn mynd ymlaen.
7) Ar ddiwedd y stori roedd y goroeswyr yn teimlo'n trist. ~~oherwydd~~ ~~y~~ ~~po~~ ond eto'n hapus ar yr un pryd

13

Trychineb Medi'r 11eg

Ar ôl darllen darn 1, 'Trychineb y Tyrau', atebwch y cwestiynau hyn yn eich geiriau eich hun:

1)Sawl person a laddwyd yn yr ymosodiad?

2)Pa adeilad arall gafodd ei daro gan awyren?

3)Beth ddigwyddodd yn Eglwys Gadeiriol St.Pauls?

4)Beth oedd ymateb dynion tân Prydain i'r digwyddiad?

Ar ôl darllen darn 2, 'Dyddiadur Goroeswr', atebwch y cwestiynau hyn yn eich geiriau eich hun:

5)Beth ddigwyddodd wrth i'r goroeswr eistedd wrth ei ddesg?

6)Sut oedd y goroeswr yn teimlo wrth iddo redeg lawr y grisiau?

7)Beth sy'n mynd trwy feddwl y goroeswr ar ddiwedd y dydd?

Trychineb y Tyrau

Ionawr 2002

Ar Fedi'r 11eg, ymosodwyd ar Ganolfan Masnach y Byd yn Efrog Newydd ac ar y Pentagon yn Washington gan derfysgwyr. Dyma'r ymosodiad terfysgol gwaethaf yn hanes y wlad wrth i dros 6,000 o bobl gael eu lladd.

Am 0845 amser lleol (1245GMT) cafodd awyren Taith 11 American Airlines ei gyrru'n fwriadol gan derfysgwyr i mewn i dŵr gogleddol Canolfan Masnach y Byd yn Efrog Newydd.

Deunaw munud yn ddiweddarach aeth awyren i'r tŵr deheuol.

Bron i 40 munud wedyn tarodd awyren arall adeilad y Pentagon yn Washington.

Wrth i dymheredd y tân gyrraedd 800°c, doedd dim modd i'r adeilad wrthsefyll y gwres ac am 09.59 syrthiodd y tŵr deheuol ac yn fuan wedyn , am 10.28, disgynodd yr ail dŵr. Llenwyd y ddinas â llwch.

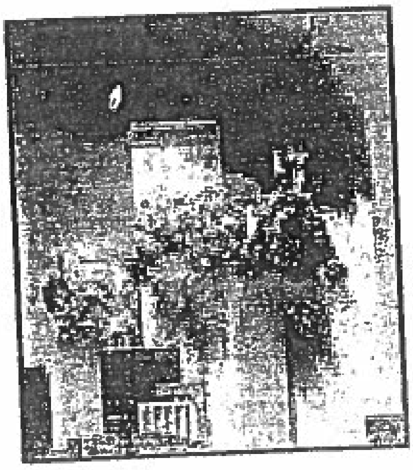

Yn dilyn y digwyddiad erchyll hwn, cynhaliwyd sawl gwasanaeth i gofio am y rhai a ddioddefodd ar Fedi'r 11eg, gan gynnwys un yn Eglwys Gadeiriol St.Pauls yn Llundain. Roedd cynrychiolydd o bob brigad dân ym Mhrydain yn y gwasanaeth. Yn ôl cadeirydd y mudiad mae diffoddwyr tân Prydain wedi cael eu heffeithio'n fawr gan yr hyn a ddigwyddodd yn America.

"Mae dynion tân Prydain yn cydymdeimlo'n fawr â theuluoedd y swyddogion a gollodd eu bywydau yn Efrog Newydd ac maen nhw wedi bod wrthi'n codi arian ar eu cyfer ers 11 Medi," meddai.

DYDDIADUR GOROESWR

Medi 11eg 2001,

Dydw i methu credu beth sydd wedi digwydd heddiw! Rhywbeth mawr a fydd yn fy nghof am byth. Mae'n wyrth fy mod i yma heddiw yn medru ysgrifennu cofnod yn fy nyddiadur. Diwrnod arferol oedd hi bore 'ma fel unrhyw ddiwrnod arall....yr haul yn gwenu a finnau yn edrych ymlaen at ddiwrnod prysur arall o waith. Ond eistedd wrth fy nesg oeddwn i pan wnaeth yr adeilad grynu yn union fel petai daeargryn wedi taro'r wlad.

Dechreuodd bobl reäeg mewn panig llwyr wrth sylweddoli fod rhywbeth wedi taro ein hadeilad ni. "Bom!!" gwaeddodd ambell un, ond doedd neb yn deall yn iawn beth oedd wedi digwydd. Llenwodd yr adeilad ag ofn wrth i bawb ruthro i gyfeiriad y grisiau er mwyn dianc. Roedd pobl yn rhedeg fel be baent mewn ras, eraill yn sgrechian a chrio, ac eraill yn ceisio cysylltu â theulu gyda'u ffonau symudol. Ond yn anffodus doedd neb yn gallu cysylltu â neb, neb yn gallu gofyn beth oedd wedi digwydd, neb yn gallu gofyn am eu ffrindiau a neb yn gallu ffarwelio a'u hanwyliaid. Roedd pethau yn edrych yn anobeithiol a'r dyfodol yn ddu fel y mwg du oedd yn amgylchynu'r adeilad. Roedd arogl marwolaeth yn llenwi'r aer..

Dechreuais feddwl am y gwaethaf wrth i bob munud deimlo fel awr. Fel pawb arall roeddwn am ddianc ac arogli awyr iach a bod yn ddiogel. Wrth redeg lawr y grisiau, roeddwn yn dod i gwrdd â dynion tân dewr yn dringo'r grisiau i achub rhagor o weithwyr ofnus. Rhedodd ias lawr fy nghefn a dechreuais deimlo'n sâl.

Gwyrth a help Duw a wnaeth sicrhau fy mod allan o'r adeilad. Ond er fy mod allan, parhau i redeg wnes i ymhlith pobl dieithr. Rhedeg, rhedeg a rhedeg nerth fy nhraed wrth i'r mwg du ymlusgo'n araf y tu ôl i mi fel malwen anferth yn llenwi'r strydoedd. Roeddwn yn crynu fel deilen wrth weld y fflamau yn ffrwydro o'r adeilad fel tân gwyllt. Aeth fy ngwddwg yn sych wrth i mi rewi yn y fan a'r lle a gweld pobl yn neidio i'w marwolaeth o'r adeilad tanllyd. Rhedodd dagrau lawr fy mochau fel dwy rhaeadr fawr.

Er fy mod yn eistedd fan hyn nawr yn ddiogel, yn fyw ac yn iach gyda fy nheulu, rydw i dal i deimlo tristwch. Mae'r ymosodiad teroristaidd annheg y ddwy awyren yna heddiw ar y ddau dwr wedi bod yn ladron yn dwyn bywydau nifer o bobl yn ddiangen. Rwy'n ddiolchgar fy mod wedi goroesi'r drychineb ofnadwy. Heb amheuaeth, mae fy nghalon i heno gyda'r teuluoedd sydd wedi colli rhai a fu mor bwysig yn eu bywydau. Yn wir, weithiau mae bywyd yn greulon a dydw i dal methu credu'r peth!

Alla i ddim cysgu heno....

Trychineb Medi'r 11eg

Edrychwch ar y ddau ddarn darllen a dywedwch pa ffurf yn eich barn chi, sy'n denu'r darllenydd orau a pham.

	Trychineb y Tyrau	Dyddiadur Goroeswr
Ffurf	Ai Adroddiad Papur newydd	Dyddiadur
Lliw	Du a Gwyn	~~Gwyn~~ Du a ~~Gwyn~~ Gwyn
Llun	Du a Gwyn	Dim llun.
Defnydd o brint (maint? Wedi chwyddo? Uwcholeuo?	~~Penawd yn syr wa maint a~~ Panawd yn fwy na gweddill o'r ysgrifennu Cyflythrennu	Mae'r penawd yn ~~llai~~ mwy trwchus na'r ysgrifennu.
Pennawd	Trychineb y tyrau	Dyddiadur Goroeswr
Iaith	ffurfiol	anffurfiol.
Cyffelybiaethau	does dim	Crynu fel deilen.
Ansoddeiriau	terfysgol	mawr, greulon
Ailadrodd	y dyddiad	~~gweiddi~~. rhedeg, rhedeg, rhedeg.
Rhestr	does dim rhestr	?
Personoli	does dim Personoli	does dim

Defnyddiwch y wybodaeth a gasgloch yn y tabl i drafod pa un o'r darnau darllen sy'n denu sylw'r darllenydd orau a pham. Cofiwch ddyfynnu!

Dydd Gwener y 15fed o Fai 201

Amcan: ysgrifennu dyddiadur goroeswr daeargryn Nepal.

Ebrill y 25ain 2015.

Dydw i methu credu beth sydd wedi ~~dy~~ digwydd heddiw! Roeddwn i ar y traeth yn cael BBQ, pan glywais i sgrech. Meddyliais fod rhywun ~~a~~ yn cael jôc, fodd bynnag, dechreuodd y ddaear dirgrynnu ~~ac~~ a cwympodd y byrgyrs i gyd i ffwrdd o'r BBQ. O na! Roedd y daeargryn yn dod.

Gofynnais i rhywun beth oedd y ~~gwr~~ peth gorau i wneud a dwedon nhw i gadw i ffwrdd o unrhyw adeilad~~au~~ rhag ofn iddyn nhw ~~cwymb~~ cwympo arnaf i. Roeddwn i'n credu fod ~~h~~ e'n syniad da, ond yna, cofiais am y pethau i gyd yn y tŷ. Mentrais i fynd i mewn, ond clywais un adeilad yn cwympo i ~~mewn~~ lawr, felly es i ddim i mewn.

Nefi bliw! Roedd y strydoedd dan eu sang erbyn hyn. Pawb yn sgrechian a'r ffenestri i gyd yn torri. Roedd y mwg yn dawnsio mewn ffordd anhapus, a pobl yn sgrechian wrth golli eu teuluoedd. Carlamais i adeiladau gwahanol i weld os oedd pobl yn iawn, neu os oedden nhw wedi brifo. Helpais i'r merch bach, wyth oed, oedd wedi colli ei m[am], dad, ci, cath, brawd a chwaer.

Yr ~~unig~~ ~~inay~~ unig beth roedd
gan y merch bach oedd ei tad-cu.
Teimlais yn anobeithiol iddi (drosti). Hefyd,
helpais bachgen bach tair ~~tri~~ oed, ac roedd
ganddo tua 20 bric ar ei ben.

Erbyn hyn, roeddwn i'n gallu gweld
tua 3 adeilad mawr wedi cwympo
a tua 5 tŷ neu fflat wedi cwympo
~~R~~ Aroglais y mwg ~~a~~ gwelais yr
adar i gyd yn hedfan uwch fy
mhen, ~~fel~~ fel bod gwrach wedi
danfon nhw ~~yn~~ yna. Tra bod hyn
i gyd yn digwydd, cefais un
eiliad i benderfynu lle i guddio.
Rhedais tuag at cysgod roedd llawer
o pobl wedi'i creu. Ydw i'n mynd
fyw?

Ar ôl i mi eistedd lawr, daeth dyn
hên, hên tuag ataf i. Gofynodd ef beth
oedd fy enw ac fy oedran. Wedyn,
gofynais beth oedd oedran ef ac
dwedodd e 101. Waw! Roedd y
dyn yn hên. Yna, dechreuodd e
dweud am ei fywyd. Dywedodd
bod e wedi cael ei llusgo allo
~~gan~~ ~~b~~ o bentwr o brics ac
bod e bron a marw.

Ar ôl cael sgwrs hir gyda'r
dyn 101 oed, ~~Roedd~~ roedd y ben
daeargryn bron wedi dod i ben
Tra ~~bod~~ y sgwrs yn mynd ymlaen
~~roedd~~ gwelais y ddaear yn llyn

y pentrefi i gyd. Hefyd, Meddyl am gofyn os oedd ef ~~w~~ gy unrhyw un o'i deulu ar ôl. Dywedodd e ei wyres ac gna cofiais am y ferch roeddwn wedi helpu.

O'r diwedd! Roedd y dirgryni wedi dod i ben, fodd bynnag roedd yr ôl-dirgryniadau dal dod. Pob tro roedden nhw'n dod, roedd pawb yn sgrechian ac a bydd ai ~~babi's~~ babis yn crio.

Ta beth, dydw i ddim eisiau siarad am y profiad dwi wedi cael ac mae'r olygfa yn wael. Nawr, rydw i'n teimlo'n anesmwyth iawn bod un arall yn mynd i ddod. ✓

Eiri

Tasg: Ysgrifennu dyddiadur

Meini Prawf Llwyddiant:

	Fy asesiad i	Asesiad partner dysgu	Ffordd ymlaen
1. Berfau cryno - ais	✓	✓	Dda iawn Ein! Tro nesaf, trio defnyddio fwy o rai diddorol. e.e. canlamais, brawychais...
2. Teimladau ac emosiynau	✓	✓	Teimladau da. Ein! Tro cynnwys mwy o emosiynau diddorol i wneud i fi teimlo'n drist.
3. Disgrifiadau cyfoethog	✓	✓	Da iawn Ein! Tro nesaf, trio defnyddio mwy o trosiadau
4. Ebychiadau a chwestiynau rhethregol	✓	✓	Da iawn Ein! Tro nesaf, trio defnyddio mwy o chwestiynau rhethregol.
5. SPPLAT!	✓	✓	Da! ddim byd i newid fan hyn
6. Agoriadau a chysyllteiriau	✓	1/2	Mwy o rhai diddorol!

★ Dda iawn am cynnwys berfau cryno ais.

★ Dda iawn am cynnwys teimladau

Tro nesaf peidio Scipio paragraphau. e.e. Dŵr Dhahara ac Sgwâr Darbut.

Lefel 5: Proffil dysgwr

Bernir bod y deunyddiau yn y blygell hon yn cynnwys proffil dysgwr sy’n nodweddu safonau cyrhaeddiad dysgwr, sydd, ar y cyfan, ar lefel 5. Dylai’r sylwebaeth alluogi’r darllenydd i weld pam y dyfarnwyd lefel 5 cyd-fynd orau i’r proffil.

Bwriad lefel y manylder a enghreifftir yma yn y sylwebaeth yw dangos sut y mae cyfiawnhau’n llawn lefel cyd-fynd orau mewn proffiliau dysgwyr. Ar gyfer dyfarnu lefel cyd-fynd orau ar ddiwedd cyfnod allweddol ac wrth gymedroli’n fewnol mewn ysgol, mae’n angenrheidiol i’r athro/athrawes gyfiawnhau bod ystod angenrheidiol y gwaith wedi’i gyflawni a’i fod o safon briodol i gyrraedd y lefel cyd-fynd orau. Yr ysgol sy’n gyfrifol o ran sut y caiff hyn ei ddangos.

Bydd proffil dysgwr, fel arfer, yn cynnwys gwaith disgybl ar draws ystod gofynion y pwnc ac yn cynnig digon o dystiolaeth i alluogi penderfyniad ynghylch pa lefel sy’n cyd-fynd orau â’r hyn a gynrychiolir yn y proffil. Dylai’r proffil dysgwr fod yr un mor glir â llyfr neu lyfrau’r dysgwr sy’n cynnig tystiolaeth o nodweddion lefelau a tharged/au cyrhaeddiad perthnasol. Gallai gwaith arall a fyddai’n cynnig darlun llawn o safonau’r dysgwr gynnwys thema/llyfr topig, recordiadau clyweledol, cofnod darllen. Bydd sylwebaeth ar y proffil dysgwr yn ei gwneud yn glir sut y penderfynwyd ar y lefel cyd-fynd orau a pham nad yw’r gwaith ar y lefel uwch neu is os ydyw yn ffiniol. Bydd y sylwebaeth yn cyfeirio at lle, yn y llyfr gwaith neu mewn darnau eraill o waith a gynhyrchwyd yn ystod y flwyddyn, y mae tystiolaeth o gyflawniad ar lefel benodol.

Cymraeg : proffil dysgwr

Lefel 5

TC1: Llafaredd		
Sylwebaeth	**Ffynhonnell**	**Cyfeiriad**
Clywir y dysgwr yn cyflwyno gwybodaeth am ei hoff anifeiliaid ac yna'n cyfrannu fel aelod o grŵp yn trafod y stori *Jinks Mewn Trwbwl*. Wrth annerch y dosbarth, defnyddia'r dysgwr raglen *PowerPoint* gyda delweddau i atgyfnerthu'i gyflwyniad. Cyfranna'n eithaf hyderus o flaen y dosbarth ac mae strwythur pendant i'r cyflwyniad. Rhanna'r gwaith yn agweddau amlwg – hoff anifeiliaid, Zack a Rocky. Wrth siarad, gwelwn ei frwdfrydedd dros ei gŵn a thrwy amrywio tôn y llais a'i oslef, llwydda i gadw diddordeb y gwrandawyr. Wrth gyflwyno, llwydda i fynegi barn a rhoi rhesymau 'fy hoff gŵn yw Swiss Spaniel oherwydd maen nhw'n dda am hela ac maen nhw'n mynd allan gyda'r heddlu...'. Cyflwyna wybodaeth berthnasol am gŵn yn eglur ac yn effeithiol. Mae gan y dysgwr afael eithaf da ar gystrawen naturiol yr iaith lafar a defnyddia ymadroddion estynedig 'cael gwared â. Serch hyn, ceir cymysgedd rhwng 'pan' a 'phryd' yn y gwaith llafar, yn ogystal â'r gwall 'roeddwn i'n arfer cael ...'	Ffeil sain	*Jinks Mewn Trwbwl*. 1.Cyflwyniad Unigol L5 Individual Presentation
Wrth drafod mewn grŵp, cyfranna'n eithaf hyderus gan ryngweithio â'r aelodau eraill. Er bod y drafodaeth yn eithaf araf, mae gan y dysgwr farn ar y cymeriadau a mynega ei syniadau yn rhesymol wrth drafod. Mae'n gwrando'n astud ar gyfraniadau eraill gan dderbyn eu syniadau ac yna'n datblygu'r drafodaeth ymhellach. Wrth drafod hwdis, mae barn y dysgwr yn amlwg wrth geisio cynnig rhesymau sut y dylai pobl ifanc eu gwisgo. Clywir y dysgwr yn defnyddio cystrawen naturiol yr iaith lafar.	Ffeil sain	2.Trafodaeth Grwp L5 Group Discussion
TC2: Darllen		
Mae gwaith y dysgwr ar y testun 'Eira' yn dangos ei fod yn gallu dewis a dethol y prif bwyntiau yn y darn a dangos dealltwriaeth o'r hyn sydd ymhlyg ynddynt 'Y frawddeg sy'n awgrymu fod Tomos yn ofnus yw *Ceisiodd weiddi am*	*Eira* *Jigi ap Sgiw*	Tud. 17

help, ond aeth ei eiriau'n hollol sownd yn ei wddf'. Mae ei sylwadau ar gymeriadau Tomos a Blog a'r dyfynnu bwriadol o'r darn yn dangos ei ddealltwriaeth o nodweddion y cymeriadau 'bachgen swil yw Tomos oherwydd ... pryd glaniodd yn yr ogof ac roedd Blog yn gofyn cwestiynau iddo...' a 'mae Blog yn caredig oherwydd mae'n dweud roedd rhywbeth annwyl iawn amdanynt'. Wrth fynegi barn, gall gyfleu ei syniadau am blot gyda rhesymau dilys. Gall adnabod nodweddion arddull a thrafod eu hystyron yn drefnus. Mae ei adolygiad o'r nofel *Jigi ap Sgiw* hefyd yn dangos ei hoffter o blot gan gyfleu 'fy hoff ran o'r llyfr oedd pryd oedd Jigi angen ffendio lle i roi Anti Helen ond doeddwn nhw methu ffeindio unrhyw le...'		Tud. 51
Mae'r dysgwr yn llwyddo mynegi barn ar gymeriadau a'u cymhellion, er enghraifft yn *Ogi! Ogi! Ogi!* cwestiwn 6 ac yna wrth gymharu'r stori a'r gerdd yng nghwestiwn 7: 'Doeddwn i ddim yn hoffi Iolo oherwydd roedd e'n gas' 'Rydw i'n meddwl roedd Iolo'n genfugenus oherwydd deodd e ddim yn cael tocyn.' Wrth drafod cymeriad arall dywed 'fy holl gymeriad oedd Gwenno oherwydd reodd hi'n cefnogi Cymru ac rydw i'n cefnogi Cymru hefyd.' Yn yr adolygiad dywed 'fy hoff gymeriad oedd Anni ...oherwydd mae hi'n dda am wneud her ac mae ganddi hi syniadau da, e.e. pryd roedd rhaid iddyn nhw gladdu Anti Heti..' sy'n cadarnhau gofynion y lefel.	*Ogi! Ogi! Ogi!*	Tud. 23
Wrth ymateb i destunau anllenyddol, mae'r dysgwr yn gallu cywain gwybodaeth a'i threfnu'n ofalus, e.e. llinell amser Harri Morgan. Llwydda i ddehongli'r gwahaniaethau rhwng ffeithiau a barnau wrth ymateb i'r llythyrau ffurfiol ar becynnu bwyd mewn archfarchnadoedd. Mae'r testunau sy'n gofyn i'r dysgwr ddwyn i gof ffeithiau gyda chwestiynau darllen a deall wedi'u hateb yn ofalus a chywir ac mae'r dysgwr yn dethol geiriau, ymadroddion, brawddegau a gwybodaeth berthnasol wrth gyfeirio at y darnau yn ei atebion. Mae'r nodiadau manwl a wnaed wrth ymchwilio i fywyd Ray Gravell ar y We yn dangos gallu'r dysgwr i gywain gwybodaeth o amrywiol ffynonellau i'w defnyddio'n bridodol yn ei fywgraffiad o'r 'arwr'.	Y We	Tud. 36 Tud. 40

TC3: Ysgrifennu		
Mae'r dysgwr yn ysgrifennu mewn amrywiaeth o wahanol ffurfiau creadigol, ffeithiol a pherswadiol (straeon, portread o berson, llythyr ffurfiol ac araith yn mynegi barn, adroddiad ac erthygl papur newydd). Yn y proffil hwn, gwelir y gwaith paratoi ar gyfer y tasgau hyn. Mae'r dysgwr wedi ei annog i uwch-lefelu gwaith gan dargedu nodweddion ysgrifennu creadigol megis agoriadau amrywiol i frawddegau a chysyllteiriau addas i ymestyn cymalau mewn brawddegau. Gwelir hefyd dystiolaeth o ymarferion gramadeg yn targedu'r defnydd o ferfau cryno a gweithredir ar yr ymarferion yn y darnau ysgrifenedig estynedig, e.e. 'Gofynais i rhywun beth oedd y peth gorau i wneud a dywedon nhw...' Mae'r dysgwr, mewn sawl darn o dystiolaeth, yn ysgrifennu'n ddiddorol ac yn cynnal diddordeb y darllenydd yn ei waith. Yn ei ddyddiadur goroeswr daeargryn Nepal, egyr baragraff â'r ebychiad 'Nefi bliw! Roedd y strydoedd dan ei sang erbyn hyn. Pawb yn sgrechian a'r ffenestri i gyd yn torri...' Ceir dewis bwriadol o eirfa a delweddau wrth ddisgrifio hoff gymeriad cartŵn, Donkey, 'Pelen o flew sydd ganddo ar dop ei ben. Fel dwy banana mawr, mae ei glustiau yn anelu i fyny tuag at yr awyr..' Gall ddatblygu syniadau a dangos gwreiddioldeb yn ei ddisgrifiadau. Mae ei ymson 'Ar y Brig' yn cynnal ofnau'r bachgen wrth bryderu am yr hyn y dywed ei rieni o'i ddarganfod yn sownd ar dop coeden. 'O na! Beth ydw i wedi wneud?... Na fedra i ddim gwneud hyn... Reit te, dwi angen meddwl am rhywbeth yn gyflym... Na, beth oedd y sŵn na? O'r diwedd, rydw i lawr.' Mae ei ddarnau creadigol i gyd yn dangos sylwgarwch a dychymyg a chawn yn ei stori 'Dirgelwch y Bala' waith sy'n glir ac yn amrywiol. Mae strwythur pendant ganddo wrth adeiladu'r stori, baragraff wrth baragraff gyda naratif, disgrifiadau gwreiddiol a deialog sy'n naturiol iawn i gyfleu personoliaethau'r cymeriadau, e.e. 'Wel doeddech chi ddim wedi gadael fi i briodi Gwenllian felly rydym ni'n ymosod arnoch chi' gwaeddodd Gwion. 'Ewch i nôl eich arfau yn glou!' Dengys afael gadarn ar eirfa a defnyddia ymadroddion estynedig yn gyson yn ei waith creadigol a ffeithiol.		Tud. 69 Tud.14 Tud. 34 Tud. 14
Yn ei fywgraffiad o Ray Gravell, gwelwn y dysgwr yn		Tud. 40

amrywio ei frawddegau ac yn talu sylw i'w fynegiant yn y gwaith. Mae ôl gwaith ymchwil manwl i gywain ffeithiau ac fe'u cyflwynir yn drefnus a chronolegol i greu portread o'i fywyd. Mae'r ymadroddion a ddefnyddir yn Gymraeg eu naws ac mae'r atalnodi a'r treiglo'n gywir fel rheol. Mae'r gwaith yn ddarllenadwy iawn a'r cyflwyniad yn effeithiol. Egyr y gwaith â pharagraff cadarn ' Raymond William Robert Gravell oedd un o arwyr mwyaf Cymru erioed. Dyn oedd yn caru rygbi, ei deulu a'i wlad.' Gwelir strwythur trefnus hefyd yn y gwaith 'Animeiddio Stopio Ffrâm', wrth gynllunio ei adroddiad yn is-benawdau. Mae'r tasgau hyn yn nodweddu L5. Mae'r dysgwr yn gallu mynegi ei farn a'i chefnogi gyda rhesymau. Yn y llythyr ffurfiol ar ffermydd gwynt, daw'r cwestiynau rhethregol a'r farn yn fyw wrth herio'r cynghorydd 'Meddyliwch sut byddech chi'n teimlo os byddech chi yn byw yn y bae ac miloedd a filoedd o melynau gwynt tu allan i dy tŷ?'. Mae'r farn yn eglur ond mae'r mynegiant yma yn wallus. Ceir nodiadau paratoi ar gyfer llunio'r araith ar gyflogau pêl-droedwyr (Ebrill 17). Yma, gwelwn y dysgwr yn casglu tystiolaeth i gefnogi ei ddadleuon trwy gyfeirio at ffeithiau a barnau pobl. Adeilada'r araith yn ofalus gan fynegi barn bendant "teimlaf fod chwarewyr pêl-droed yn cael llawer gormod o arian ... yn fy marn i, dylai nyrsus cael llawer, llawer mwy ... Mae nhw yn achub bywydau pobl, yn ogystal â hynny, mae nhw yn gwella pobl.' Mae adnabyddiaeth o gynulleidfa yn amlwg yn y darn hwn o dystiolaeth.		Tud.32 Tud.54

Lefel cyd-fynd orau: crynodeb

Llafaredd – cyflwyniad llafar yn dangos ymwybyddiaeth o ddilyniant ac yn cynnig amrywiad mewn goslef i gadw sylw'r gwrandawyr. Yn gweithio'n dda ag eraill gan ddefnyddio'u cyfraniadau i ddatblygu trafodaeth. Gafael eitha da ar gystrawen naturiol yr iaith lafar.

Lefel cyd-fynd orau: 5

Darllen – dangos dealltwriaeth o anrywiaeth o destunau. Ymateb i ystod eang o destunau gan fynegi barn, cyfeirio at blot, cymeriadau ac ambell agwedd ar arddull. Cywain gwybodaeth o amrywiol ffynonellau a rhoi trefn arnyn nhw.

Lefel cyd-fynd orau: 5

Ysgrifennu – gwaith amrywiol a diddorol. Ysgrifennu i amrywiaeth o bwrpasau a thystiolaeth o sylwgarwch a dychymyg yn gyson. Adnabyddiaeth sicr o'r ffurfiau gwahanol a dewis gofalus o eirfa a disgrifiadau i greu effeithiau yn ei waith. Er nad ydy'r gwaith yn hollol gywir o ran mynegiant, llwydda i gynnwys paragraffau yn ei ddarnau ac ymadroddion sy'n Gymraeg eu naws. Atalnodi a threiglo'n gywir fel rheol ynghyd â'i sillafu. Llawysgrifen daclus a darllenadwy.
Lefel cyd-fynd orau: 5

Lefel gyfansawdd: 5